

HONDARRIBIA

D. L. S. S. 122/86 Ino. R. Fernández J. Aizara 27. RUN

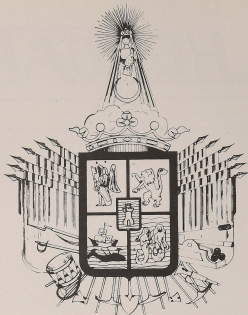
16. Zenbakia

UDAL EUSKARA AZPIBATZORDEA

50 pta.

1987 Iraila

HONDARRIBIA,

HIRI OSO PRESTU, OSO LEIAL, OSO ADORETSU ETA BETI OSO ZINTZOKO UDAL TXIT GORENAK, ELKARTEEN LAGUNTZAZ ANTOLATUTA, 1987KO IRAILAREN 6, 7, 8, 9, 10 ETA 11AN, GUADALUPEKO AMABIRJIÑAREN OMENEZ OSPATUKO DIREN

JAIEEN EGITARAUA.

IRAILAK 6, IGANDEA

Goizeko 10etan.— Binakako esku-pilotako V Txapelketa JOSTAL-DI Polikiroldegian, Pilota Eskolak antolatua.

Goizeko 11etan.— Erraldoi eta Buruhaundiak kalez kale ibiliko dira txistulariekin batera.

Goizeko 11,30tatik arratsaldeko 6etara.— Haur eta gazteentzat Antzerki eta Espresio Tailerrak Zumardian Haizehots Taldeak antolatuak.

Arratsaldeko 3etan.— Kukañak, ahateak, txintxorreen estropadak eta ureko beste jokuak Bentan, Izurde Elkarateak antolatuak.

Arratsaldeko 4etan.— San Telmo Tiro Zelaian herri mailako PLATER TIROA, Azeri Elkarateak antolatua.

Ordu berean.— Haurrentzat margo-lehiaketa apezpiku Kalean, Klink Elkarateak antolatua.

Arratsaldeko 5etan.— Probintzia mailako TOKA Txapelketa Burtin Pasealekuan, Marliakka Elkarateak antolatua.

Arratsaldeko 6etan.— Hondarribiko Jaiak III Futbito Txapelketaren finalak, Kirol Taldeak antolatuta.

Arratsaldeko 7,30etan.— Ondarroako TXANPA dantza taldearen ihardunaldia Gipuzkoa Plazan, Eskifaik antolatua.

Arratsaldeko 6etatik 6etara.— Eskubaloi Txapelketako finalak.

Gaueko 10etan.— Alardean parte hartuko duten kantinerak daramatzen Gurdí-Apaindua, San Kristobal Plazatik irten eta kalez kale ibiliko da, Klink Elkarateko Fanfarrearekin. Ekintza hau.

Gaueko 12etan.— Kantineren omenez dantzalida Zumardian, Musika Bandak antolatua.

Goizaldeko 1etan.— Asto-lasterketa San Pedro Kalean, Gazteak antolatua.

IRAILAK 7, ASTELEHENA

Goizeko 11,30etan.— Haurren danborrada, Erraldoi eta Buruhaundiekin batera Mendelu Auzotik abiatu eta Amute-Kosta eta Santa Engrazia Auzoetatik igaro ondoren Hiriko kaleetan amaituko du bere ibilaldia. Amute-Kostako Auzo Elkarateak antolatua.

Egueriko 12etan.— Suziri eta kanpaihotsez Hiriko Jaiak hasiera emango zaie.

Bitartean Txistulariek Hiriko Kaleak alaituko dituzte TITIBILITI doinuaz, 1638ko hiri setiatzearen oroitzapenetan.

Arratsaldeko 6,30etan.— Hondarribiko Musika Banda TITIBILITI joaz kalez kale ibiliko da.

Arratsaldeko 6etan.— TEDEUM ETA SALBEA Jasokundeko Eliz Nagusian Udak Agintariak bertan direla, Parrokiako abeslariak Eslava-ren SALBEA abestuko dute.

Bitartean urteroko fusil eta kainci danbadak entzungo dira Eliz-atarian.

Elizkizuna amaitzean Harma Plazan Udalkideek AURRESKUA dantzatuko dute hondarribiar guztien omenez. Ondoren Alkateak Aginte-makila emango dio Alardeko Buruzagiar.

Berehala, Alardean parte hartuko duten atabaliaren kalejira.

- Arratsaldeko 8,30etan.** — Harresien zehar antortzak piztuko dira.
- Gaueko 10,30etan.** — Hondarribiko Zine Elkarteak antolatuta Gipuzkoa Plazan "En busca del arca perdida" izeneko filmea emango du.
- Gaueko 12etara.** — Marlexxa Txaranga Kalez kale ibiliko da.

IRAILAK 8, ASTEARTEA

- Goizeko 5etan.** — ALBORADA. Musika Bandak antolatuta.
- Goizeko 6etan.** — Herriko Musika Banda eta Tanborradak Diana joko dute.
- Goizeko 8,30etan.** — Alardean parte hartuko duten konpainia guztiak Gernikako Arbola Plazan bilduko dira.
- Goizeko 9etan.** — ALARDEA, bere Buruzagi, Ofizial eta Kantinerekin, Gernikako Arbola Plazatik irten eta Harma Plazara joango da. Hiriko Ikurriña hartu ondoren, Udalkide eta Elizgizonekin elkarturik 1889ko maiatzaren 22an Hirian emaz zizkion kainoi eta fusil hotsez Guadalupeantz abiatuko da. Bertan Meza Nagusia emango delarik.
- Eguerdiko 12,30etan.** — Irungo Musika Bandak, Jose Antonio Canoura Jaunaren gidaritzapean kontzertu bat eskainiko du Gipuzkoan Plazan.
- Arratsaldeko 5,30etan.** — ALARDEA herrira itzuliko da urteroko kainoi eta fusil danbade gire zaratatsuan.
- Arratsaldeko 8,30etatik goizaldeko 2ak arte.** — Dantzaldia Zumar-dian ARKAITZ Taldearekin Tarteaz ZEZEN SUZKOA.

IRAILAK 9, ASTEAZKENA

- Goizeko 9etan.** — Dultzaineroen goiz-erestia.
- Goizeko 11etan.** — Erraldiok eta buruhandiak dultzaineroekin batera kalez kale ibiliko dira.
- Eguerdiko 12,30etan.** — SOKAMUTURRA Bentan.
- Arratsaldeko 5etan.** — San Pedro Kalea eta Zuloaga Kalean Txirindulari Laisterketa. Txirindulari Laisterketa. Txirindulari Elkarteak eratuta.
- Ordu berean.** — XXIII. DANTZA ASKATU Txapelketa Zumardian. Herriko Txistu Eskolak antolatuta.
- Arratsaldeko 8etan.** — TXANPA Musika Taldearen emanaldia Portuko Elizan.
- Gaueko 10,30etan.** — Dantza soina Harma Plazan HERRITARRAK Taldearekin.
- Gaueko 11etan.** — Harma Plazan su artifizialak eta ZEZEN SUZKOA.
- Gaueko 12etan.** — Txerrikumeak harrapatzea San Pedro Kalean, Gaztetxeak antolatuta.

IRAILAK 10, OSTEAGUNA

- Goizeko 8,30etan.** — Herriko Txistu Eskolako txistulariek "Seguraren Alborada" joko dute.
- Goizeko 10etan.** — Meza Nagusia Jasokunde eta Sagarreko Ama-birjinaren Elizan, 1638ko setiatzen hil zirenen eta beuren bizia ohitura zaharregatik eskaini zutenen alde.
- Goizeko 11etan.** — Erraldiok eta Buruhandiak txistulariekin batera kalez kale ibiliko dira.
- Eguerdiko 12,30etan.** — SOKAMUTURRA Kale Nagusian.
- Eguerdiko 1,30etan.** — BERTSOLARIAK Bentan.
- Eguerdiko 2etan.** — «Zaharren» bazkaria Udala eta Aurrezki Kutxa Probintziaren babespean Klinik Elkarteak antolatuta eta Elkarte horretako txarangak alaituta. Lekua: Jostaldi Pilotalekua.
- Ordu berean.** — Arrantzaleek antolatutako herri bazkaria Kofradian. Ondoren trikitrixak, jokuak etab.

- Arratsaldeko 5etan.** — San Pedro Kalean haurrentzat eta emakumezkoentzat "Patata-Tortila" Txapelketa; ondoren haurrei askaria emango zaie San Pedro Kalean. Alaiak Elkarteak antolatuta.

- Arratsaldeko 8etan.** — Marlexxa Txaranga kalez kale ibiliko da.
- Gaueko 9etan.** — ANXE DUHALDE-ren kantaldia eta ondoren AKE-LARRE Taldearekin dantzaldia Betan. Amuitzak, Euskal Herrian Euskaraz eta A.E.K.-k antolatuta.
- Gaueko 9,30etan.** — LEGALEON-T. Antzerki taldeak "QUECAS" izeneko obra eskainiko du Gipuzkoa Plazan. Haizehots taldeak antolatuta.

IRAILAK 11, OSTIRALA

- Goizeko 9,30etan.** — Kontzertuan parte hartuko duten txistulariak kalez kale ibiliko dira.
- Goizeko 11,30etan.** — BERTSOLARIAK - 1. zatia - Kale Nagusian.
- Goizeko 12,15etan.** — XXIV. Txistulari Kontzertu Nagusia Udal-lexeko Arkupetan. Herriko Txistulari Eskolak antolatuta.
- Eguerdiko 1,15etan.** — BERTSOLARIAK - 2. zatia - Kale Nagusian.
- Arratsaldeko 5etan.** — Herri-Kirolak Zumardian, Jaizubia eta Santiagotxo Elkarteek antolatuta.
- Arratsaldeko 7etan.** — Profesionalen arteko eskuzko pilota partiduak Jostaldi Pilotalekuan, Hondarribia Pilota Eskolak antolatuta.
- Arratsaldeko 8etan.** — Zumarditik San Pedro Kalea Kalejira, Klinik Elkarteak fanfarrearekin.
- Gaueko 11etan.** — Butron Pasealekuan Su Artifizialak eta ondo — ren ZEZEN SUZKOA.
- Ondoren.** — ROK Kontzertua Bentan, HERTZAINAK eta SER-VICIO Taldeekin. Gaztetxeak antolatuta.

BESTE EKINTZA BATZU

IRAILAK 4, OSTIRALA

- Gaueko 10etan.** — «Bederen 1» antzerki taldeak, «Eclipse» izeneko obra eskainiko du Santiago Kalean.

IRAILAK 5, LARUNBATA

- Arratsaldeko 4etan.** — Probintzia mailako XVII Plater Plater Tiroa, Azeri Elkarteak antolatuta.
- Arratsaldeko 4etatik hogeitalau orduz etengabe.** — III. Futbito Txapelketa Bentan, Hondarribia Kirol Taldeak antolatuta.
- Arratsaldeko 6etan.** — «XI. GUADALUPERA IGOERA» (Korrika) maila guztietan, Zumarditik irrenda. Bidasoa Atletico Taldeak antolatuta.
- Arratsaldeko 6etatik 8etara.** — Eskubaloi Txapelketaren finalerdiak, Jostaldi Pilotalekuan.
- Arratsaldeko 8,30etan.** — Musika Errenazentista Kontzertua «Albada» taldearekin, Haizehotsak antolatuta. Lekua: Portuko Eliza.
- Gaueko 10,30etan.** — YAUZKARI Iruñako dantza taldearen dantza-saioa Gipuzkoa Plazan. Medievo Taldeak antolatuta.

IRAILAK 12, LARUNBATA

- Arratsaldeko 5etan eta 7etan.** — XI. Saskibaloi Txapelketa Jostaldi Pilotalekuan, Basket Elkarteak antolatuta.
- Arratsaldeko 8etan.** — Abesbatza Noruegar baten emanaldia Portuko Elizan. Eskifaik antolatuta.
- Gaueko 10etan.** — Jaime Sorondoren dantza taldea Gipuzkoa Plazan.

IRAILAK 13, IGANDEA

- Goizeko 10etan eta 12etan.** — Saskibaloi Txapelketaren finalak Jostaldi Pilotalekuan.

"HONDARRIBIA" ALDIZKARIA

Argitaratzailea: Udak Euskara Azpibatzordea
 Arduraduna: Joseba A. Garaialde
 Zuzendaria: Fermin Olaskoaga
 Idazketaburu: Mikel Zuazbeitia
 Kolaboratzaileak:

Xabier Agirre, Dionisio Amundarrain, Guadalupe Artola, Rafael Artola, "Ataño" Xalbador Zapirain, M.ª Karmen Balerdi, Agustín Basurko, Juan M. Bello, M.ª Jesus Berroteran, Jabi Busto, Tomas Elgorriaga, Luis M. Elsoegi, Koro Eraso, Espresio Talerra, Iñigo Etxebeste, Ion Etxezarreta, Loli Garzia, Kote Garza, Ion Goikoetxea, Marielis Goñi, "Gure Herrian" Kooperatiba, "Herri Bertan" Kooperatiba, Martin Iturbe, Mayi Iza, Mikel Jauregi, "Kamifazpi" Jose M. Etxaburu, Anuntxi Kampandegi, Kofradia Done Pedro, Alfredo Lainsa, Juan J. Lapitz, Iñaki Larrañaga, Ramon Larrañaga, Enrike Lekuona, Jaunjo Maritxalar, Manibi Mariskal, Mikel Mariskal, Edurne Martinez, Jesus M. Mendizabal, Iñaki Mendizabal, Kornelio Olasagasti, Andres Olaskoaga, D. Jose Ormazabal, Florentino Portu, Txomin Sagarazu, Juan San Martin, Martin Ugaldel, Fermin Urtizberea, Xanti Zabala "Lexo", Pako zubelzu.

Publizitatea: Jon Goikoetxea
 Banatzaileak: Miren Alkorta, Garbiñe Etxaburu, M. Karmen Olaskoaga.

Maketa: Fermin Olaskoaga, Mikel Zuazbeitia

Fotokonposaketa: Irudi, Donostia.
 Inprimategia: Rogelio Fernandez, Juan Arana 27. Irun.

Legezko: S.S. 122/86
 Gordailua: Denda eta komertzio hauei eskari zabalduen da gure aldizkaria.
 Zabalzaileak: MILA ESKER.

Mendelun: Arratibel
 Entakoa.

Amuten: Anza
 Ana Rosa
 Luisen Harategia

Damarin: Leonor
 Alde Zaharrean: Harma Plazako Estankoa

Armitxuean
 Udaltelean

Soroetan: Ana Mari Agirre
 Portuan: Lankide Aurrekia

Aurrezki Kutxa Muzipala
 Erosle
 Olearso

Mei
 Goikoetxea

Peña
 Lapitz Estankoa

Arozena Harategia
 Itsas Etxean

Sokoan: Sokoa Liburutegian.

HERRITIK KANPO DAUDEN HONDARRIBIARREI

Herriko Jaiak, Zerbait berezia eta atsegiña dena badute herriko jaiak bertan jai eta hazi direnentzat.

Hemen eta han, herri batean eta bestean egiten diren jaiak, halakoxe berdintasun batez ager litezke azaleko ekintzetan. Herriko ume batentzat, ordea, bere herriko festak, beste herrietako festak ez diren zerbait dira.

Gerriko gorritz eta espartzin zuriz jaiotzen, dardara berezia sentitu behar, nahitaez, Guadalupeko kanpai alaiak goizeko bost eta erdietan abeslari esnatzen denean, edo /eta «ti-ti-bili-ti» doinu czaguna, irailaren zortzian bere belarrietara datorkionean.

Poz eta atsegiñez jantzikako egunak direnez, elkartasun, adiskidetasun eta berdintasun jatorreko egunak ohi dira herriko jaiak.

Senideak eta herritarrek elkarrekin biltzeko aukerako egunak. Urtearen buruan, hemen eta han, beren egitekoaren egin beharrez sakabanatuak dabiltzanak, urteko EGUN HAUNDIA ospatzera berentarren ingurua biltzen dira.

Hala ere...

Gureak ditugun jaiak ospatzera herrira biltzen garenok, alaitasunik garbieraz ospatu ditugu.

Hala ere, geure buruaz bakarrik kezkatutik ezin genitzake jai eder hauek ospatu.

Asko edo gutxi, hor izango ditugu, egun hoietan etxera etortzerik izango ez duten gure senide hondarribiar hoiek.

Gure oroitidea eta gure bihotza, herritik kanpo egun hoietan izango direnengana doaz. Urteko beste edozein egunetan baño biziago erneko da erbestetuen, gaisoen edo/eta kanpoan lana egin beharrez gundarik urrun aurkituko direnen bihotzetan, herriña, herri-sena eta zuri-gorritz jantzia ibiltzeko irrika sutsua.

Zuentzat eta zuegana doa gure festaoihua. Eguerdian ezin bada, ilunabarrean izango da: zaudeten lekuan zaudetela, bete ezazue kristalezko basoa edari gozoz, eta besoa goruntz altxata, egin deadar: GUREA DUK HONDARRIBIA, GUREAK DITUK JAIK!!! GORA GURE HERRIA!!!

Guk ere gauza bere egingo dugu!

Martin Iturbe

AGURRA

Herriko jaietan, gure agurrik beroena eta maitagarria eskaintzen dizuegu gure irakurle, kolaboratzaile, eta edozein eratako laguntasuna ematen diguzuen guztioi.

Agurtzen dugu, baita ere, herri guztia, jai alai eta osasuntsuak izan ditzan, anaitasunean, pakean, eta umore onean.

Agurtzen ditugu nekazari, arrantzale, eta langile guztiak; portuarrak eta kaletarrak; mariñel eta legorrekak; zahar, heldu, gazte, eta haurrak; emakume eta gizonezko. Guztiei opa dizkiegu jai zoriontsuak.

Agurtzen ditugu, batez ere, osasunez larrak eta esku dabiltzanak, gaixoak, behartsuak, elbarrituak, bakarrik bizi direnak. Esperantzako hitzak esan nahi genizkieke. Ez dezatela galdu itxaropena. Etorriko direla egun hobekak.

Agurtzen ditugu kanpoan bizi diren hondarribiarrak, ez ditugula ahazten esanaz, eta lehenbaitlehen itzul daitezela.

Agurtzen ditugu gartzelan dauden abertzale hondarribiarrak, Emilio eta Kike, hauei ere animo eta itxaropenez beteriko hitzik xamurrenak zuzenduz.

Agurtzen ditugu herriko anai-arreba guztiak. Eta gure herrira biltzen diren den-denak.

Agur beroa eta maitekorra 1987ko Hondarribiko festetan!

"HONDARRIBIA" aldizkaria
 egiten dugunak.

OHARRAK

EUSKARAZKO IRRATIAK

- Euskadi Irratia, Donostia 94,5 FM
- Gure Irratia, Baiona 89,6 FM
- Irulegi Irratia, Irulegi 93,2 FM
- Xiberoko Botza Maule 94 FM
- Arrate Irratia, Eibar 101,50 FM

BARATZA ETA LORAGINTZA INTENSIBOAREN 5. IKASTAROA

Gure nekazarien begiak bereganatu dituan lanbidea izan da beti Baratza eta Loragintza. Hala ere, azken urte hauetan, barazkien salmentabidea asko ugartu delako, baratza eta loragintza ere asko zabaldu da gure artean; lan-tokiak sortzeaz gainera irabazbide interesgarriak eskeintzen ditu baratzagintzak.

Lur-zelai haundirik ez du eskatzen lanbide honek; edozeinen esku dago beraz, hala nahi izan ezker, baratza eta loragintzan lan egitea.

Baina langintza honetatik eskuratuko den ondorioa edo etekina, beste langintzabideetan ez bezela, gehien erabiltzen diren baratzagintzarako teknikabideak ezagutu eta aurrera eramaten zintzilik dago. Dena dala landu eta atera nahi den barazkia, zorulu-rrer buruz, aldaketei, ongariari, haziei, gaitz eta abarrei buruz gaurregun ikasia dagon gutzia jakitea eskatzen du baratza eta loragintzak.

Euskal Gobernuo Nekazal Sailleko Irakaskuntza Departamentuko irakasleek eman eta zuzenduko dute; ongi ezagutzen dute irakasle hauek gure baratza eta loragintzaren izaera eta egoera bai eta irabazbide jator bihurtzeko erabili behar den jokia ere. Beraien lagunduko dizute helburu hori eskuratzen.

GAIA

Baratza-loragintza azkarra plastikopean.

IKASTAROREN IRAUPENA

Zabalegin 96 egun egunez. Haseran astelehenetik ostiralera

NEKAZARITZA

bitartean etengabe egonez hasten da, urriaren 13tik abenduaren 18ra bitartean. Gero txandatzuz egiten da, aste bat Zabalegin eta beste bat etxean eginez. Hori urtarilaren 11tik maiatzaren 20ra bitartean.

PARTAIDEAK

18 urte beteak dituzten neska-mutillak. Gehienez ere 25 ikasle izan daitezke.

IKASTAROREN METODOLOGIA

Praktikoa izango da bereziki.

Eskolak berak dituen instaluntzetan egindako lanez gain, ikasleak bere etxean tunel-negutegi bat eraiki beharko du eta bertan Zabalegiko irakasleen laguntasunez Eskolan antolatutako lanak egin, beraz lurraz izatea kontuan hartzeko gauza da.

Ikasketak dohainik dira; beren janari eta egoitzak % 80an ordainduak eta ikastaro osoa ikasleko 24.000 pta. kostatzen da. Hauek hileroko kuota bidez ordaindu beharrekoak dira.

ESKARIA

Udaletxean eskatu orria, bete eta Zabalegi eskolara bidaliz baino irailaren 19a baino lehen.

Gero Zabalegi Eskolan urriaren 1, 2 eta 3an aproba batzuk egingo dira goizeko 10etan. Egun horretan Nortasun Agiriaren (Karneta) fotokopia bat eta Lehen Ikasketen Agiri bat aurkeztu beharko ditu; luraren erabilera aukera Nekazal Ganbararen agiri baten bidez frogatuko da.

Ximón

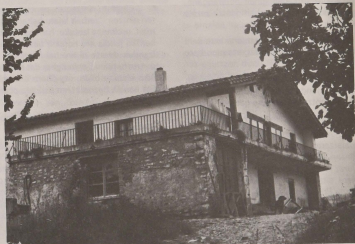
LARRA

TABERNA

Alamedan
HONDARRIBIA

*Zenbat pareja ez ote du
elkartzen ikusi, lehen Guadalupe,
eta orain Larra izena
duen taberna honek.
Gehienok gure andregaiak
Lamedako dantzaldi haietan
hartu bai gurean.*

Bailestanea

ALARDEKO AGINTARIAK

JENERALA:

Jokin Etxaniz.

Infanteriako Komandantea:

Emilio Iridoi

Zalduneriako Komandantea:

Jose Luis Moran

Hatxeroen Kabo Nagusia:

Liborio Aranburu

Danbor Nagusia:

Ignazio Ugarte

Musikabandako Zuzendaria:

Jose Antonio Irastorza

Kapitanak

Zalduneriako Eskolta:

Pedro De Miguel

Jaizubiakoa:

Florenzio Arrieta

Arkoli-Santiagokoa:

Jose Mª Gurrutxet

Akartegikoa:

Dionisio Anzisar

Herrikoa:

Juan Fernandez

Montañakoa (Kornuskoa):

Felix Duinat

Semisargakoa:

Jose Anjel Lizarraga

Kostakoa:

Ignazio Gonzalez

Gora Ama Guadalupekoa:

Moises Jauregi

Ama Guadalupekoa:

Eusebio Salaberría

Gazteria:

Jose Ignazio Lekuona

Beti Gazte:

Jose Migel EIduayen

Gora Arrantzale Gazteak:

Maximiano Emazabel

Mixtakoa:

Felipe Izquierdo

Mendelukoa:

Luis Ezquerro

Oleasokoa:

Juan Antonio Susperregi

Arrantzale Zaharrak:

Florencio Sorondo

Kañoitaldekoa:

Juan Jose Sanchez

Kornetina:

Eudivigio Tife

FLORENTINO PORTU IRIBARREN

Ama Birijñaren jaietarako ale berezian, **FLORENTINO PORTU** jauna aukeratu du gu "GURE PERTSONAIA"ren orrirako.

Florentino Portu ez du aurkezpen beharrik Hondarribiko jendearentzat, baina bada gure herrian hainbat euskaldun kanpotik etorria, eta gure pertsonaiaren berri entzuna izango duen arren, zehetasun gehiago eman nahi diegu guztiei.

Aspalditxo joan ginen berarengana, gure aldikarirako zerbait idatzi zezala eskatzuz.

Oraingo honetan, pertsona bera nahi dugu ezagutu lehendabizi, eta gero bere lana.

Apezpiku kaleko lehenen zenbakian gaude, Hondarribiko kaskoan, eta gozo gozo erantzuten die gure galdera guztiei.

—Noiz jaio zinen, eta non?

—Ni jaio nintzen 1898garren urteko maiatzaren hogeita bostian, Harmetako Plazan, 14 zenbakian, bigarren bizitzan. Beraz larogeita bederati urte ditut orain. Nere aitak izena zuen Juan Portu, eta amak Prudentxi Iribarren.

—Zer ogibide edo ofizio zuen zure aitak?

—Nere aita zen linternu eta pinto-ria, eta ama plantadoria. Nik hamabi urte egin nituenian, badakizu denbora haietan komunua egiten genuenian, ateratzen giñan eskolatik. Ni eskolan ibili nintzen don Anbroasio Sasetakin, beste eskoletan ez naiz ibili.

—Noiz hasi zinen lanean Udaletxean?

—Ni eskolatik atera nintzian, hasi nintzen nere aitakin lanian. Gero hermeretzi urte nituenien, Herrien sartu nintzen, auxiliar segundo bezala. Emilio Navas zegoen auxiliar primero, eta ni segundo.

1917ko junioko hillan lehendabiziko eguna zen. Hiruegun (hirureun) pezata urtien irabazten zuten jorنال. Gero Emilio Navas jun zen Oiarzunera sekretario, eta

orduuen zidaten auxiliar primero hogeit urtekin. Eta gero hortik jun nintzen igotzen pixkana pixkana, ofizial mayor, eta sekretariua izan arte urte askotan.

—Zenbat urte egin zenituen Udaletxean?

—Berrogeita hamaika urte eraman nituen lanian Herriko Etxian. Hala, etorri zan jubilatzeiko eguna. Jubilatu nintzan maiatzan hogeita bostien 1968ko urtuen.

Hondarribiko historia

Florentino Portu Hondarribiko historiaren aztertzaile eta idazle izan da azkenengo hogeit urte hauetan. Bere lan hau ezagutu nahi diegula, esaten diegu Florentinori, eta honela erantzuten digu:

—Jubilatu nintzenian, pentsatzen egoten nintzen "zerbait lajatu behar diot herriari, oroimena izateko: hain beste urtian herriko jendia ere nerekin beti oso ondo izandua da eta ni ere bai harekin". Eta pentsatu nuen "egin behar det Hondarribiko historia bildu, eta liburu bat egin". Eta historia hasi nintzen pixkana pixkana lanian.

—Lan handia hartu zenuen, noski, zure gain, herriko historia idatzeko.

—Bai, lan izugarria hartu nuen, baina aurrera segitu nuen. Askotan juaten nintzan Diputazioko artxibora, Panplonara, Simancas-era ere bai, biblioteka askotara, Hondarribiko zerbait agertzen zen lekura, beti notak hartzen. Gorosabelen liburuak eta denak begiratu nituen. Gero denak moldatu, eta liburuak egiten juan nintzen.

—Zenbat liburu egin duzu Hondarribiko historiari buruz?

—Sei tomo dire, 67 kapitulokien eta 2.134 foliokien, denak makinaz idatzitakien. Eta han daude denak Herriko Etxian, 1975ko maiatzaren 24an entregatuak.

Gaifera egin nituen gero lau tomo Parrokiko historia denekin. Eta beste liburu bat elizako artxiboko historia, eta egin nituen entregatu parokiara. Orduan zegoen bikario don Ignazio Zabaleta.

Nik uste dut hori gutxi ezaguna dela, elizako historia egin duzula. Ayuntamien-tokua bai, hori jendeak ezagutzen du, baina elizarena gutxiak jakingo dute... Zer aurkitu zenuen interesgarria hor?

—Badira dokumentuak oso ondo jarriak, oso ondo eskribituak, eta historiak ondo dagozenak. Nire liburuan dena dago jarria, konparazio batera zenbat ituak izandu ziran, hemendik ballenetara juaten zirenian, eta hemen egiten zieten funerialak, eta horrela dena. Oso da liburu interesantia, baina ez da publikatua.

—Herriko historiari buruz, beste ezer ba al duzu egink?

—Lehenagoaz aparte daukat Hospitalako historia dena bildua, eta bi tomo entregatuak Hospitalian. San Bartolomeko Hospitala portuan egoten zen Santa Maria Magdalenako etxian, Julian Labandibar eta bizitu ziren etxian, hantxe egondo zan lehendabiziko Hospitala Hondarribikua. Badira Hospitalian akta oso zaharrak. Gero ni berrogeita hamar urtian egon nintzen juntuako sekretario.

Zer beste gauza berezirik kontatzen duzu?

Interesantia da arrantzalarien Kofradia-na. Nik bi Kofradia ezagutu nituen, ez da beti Kofradia bat izan.

Bi izandu ziren, Kofradia zaharra eta Kofradia berria. Eta Kofradia berria zan San Ignaziokua, ez da beti izan San Pedroko Kofradia. Eta lehenago beti Kutxa etortzen zen Herrira (udaletxera), ez elizara, eta ayuntamien-tua eta apaizak eta denak juaten ziran Herrira, eta Herrian bitzen ziren denak, eta hantxe egin Kutxaren entrega, eta gero berriz Kofradia.

Alkate, eta Bikario, eta Albaiteoaren haserreak.

—Eta noiz hasi ziren elizara eramaten Kutxa?

—Ba urte batian, ni ez naiz oroitzen txikia nintzen eta, baina neri esana, 1905 edo 6 holako urte batian, gauzak izandua ziren hemen **Maximo Laborda** eta **Melchor Errazkin** en aldeko eta kontrakoan artien, eta guardia zibilak etorri ziren, eta urte hartan hasi zen elizara etortzen Kutxa. Zegoen herria endreratua. Santiago eguna etorri zen, eta Kofradiak eskatu zuen musika, jozteko Kutxaren entrega egiteko.

Eta **Maximo Laborda** alkate zegoen, etzun utzi, eta Errenderiko banda etorri zen eta utzi ez. Orain Hotel Jauregui dagon lekuan **eskabetxeri** bat zen, eta hant-

xe jarri ziren guardia zibilak ez utziteko Kutxa pasatzen. Orduan hasi ziren elizara etortzen. Atera zuten Kutxa kofraditiki, eta ezin pasa, eta buelta eman zuten eta **Fermin Birto** etxeondoko estratatik eramane zuten.

—Eta zer problema zen orduan herrian ba?

—Orduan alkate izateko botuak. Klara, Puertoko jendiak ematen zion botua **Meltxor Errazkini**, abogadua edo zen, eta beti jueza zen, eta hari botuak. **Maximo Labordak**, berriz, herriko botuak eta baseritarrenakin beti ateratzen zuen eta, beti alkate izaten zen, eta bestiak beti haserre. Baina gero **Maximo Laborda** diputatu egin zuten, eta orduan egin ziren mofatu biek, eta botuak arreglatu eta **Meltxor Errazkin** alkate jarri zen, eta pakia, bat alkate eta bestia diputatu, eta biek konten.

Beste behin hemen izandu zan beterinariuakin diskusio bat baseritarrena, eta reñuniu egin zuten Herriko Etxian baserriar denak, aleizkan beterinariuak etzula atendiitzen, eta egin behar zela bidali, eta hola. Eta orduan ayuntamientuan zeudena, ekker aldekuak ziran gehienak, eta egin zuten aprobetxatu baserriar jendia etorri zirenen, denak bikaniuak etxera manifestaziua egiteko. Bikaniuak zen orduan don Auspizio Otaegi, eta alkatia zegoen Nikasio Esuain, portuko denda izan zutena. Eta sesiuon batek, **Juanito Jauregik**, tinterua eta denak bota zion alkatari. Gauza hauek 1910 edo inguruan izan ziren.

Alardeko bitxikeriak

—Alarde inguruan ere gertatuko ziren gauza bereziren batzuk.

Florentino Portu txistulari gaztea, ezkerretik hirugarrena. Beste hiruak: lehenengoa, **Kaio Lasa**; bigarrena, **Agustín Zubeldia**; lauugarrena, **Zelestino Aramendi**.

—Begira, lehenengo histori hori izan zana, etorri zan gero Ama Birjiña eguna, eta portuar jendia etzan etorri alardera, bikariuak eta alkatian protestegatik. Alkatia juatan bazen alardian, etzirala etorriko; eta bikariuak juatan bazen ere, etzirala etorriko. Asieske etziran juan biek alardian, baizikan Herriatik juan zen **Miguel Ugarte** alkate bezala, eta don Jose Bikuña, **Bikuña zaharra** deitzen genion guk, apaiza, bikariu bezala.

—“Hatxeroak” ala “Artxeroak”?

—Artxeroak. Artxeroak eskopetakin eta laneko erramientakin joaten ziren alardian. 1904 halaxe juan ziren. Artxeruen kabua **Urubiñenea** baserriko **Jose Joakin Agirre** izan zen. Guadalupe dispartzen zuten artxeruoak.

Ni ere Artxeruen kabua izan nintzen 1926tik 1942ra, baina hamabost urte ezkerro musiko, txilibitero, etabar bezala ibilia naiz.

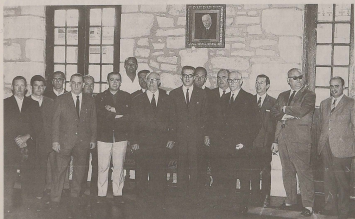
—Tanborrada noiz hasi zen?

—1920ko alardera antolatatu zen tanborrada, eta lehenengo tanbor nagusia **Kasimiro Etxaide Urizbenea** izan zen, eta bere alaba **Dominika** lehenengo kantinera.

Florentino Porturekin ez gara asperitzen, baina horrenbeste liburuan idatzia guk ezin izango dugu jaso aldizkari honen bi orrialde hauetan.

Eskerrak ematen dizkiogu, eskaini digu gozotasunagatik, eta **hurren arte** esanaz agurtzen dugu Hondarribiko historia hainbeste landu duen gizona.

lon

Udaltxean **Julio Burguera** udaltzainari egin zitzaion omenaldian. Ezkerretik eskuera: **Enrike Gonzalez**, **Franzisko Fernandez**, **Alberto Lasa**, **Teodoro Morentin**, **Tros**, **Santiago Auzmendi**, **Joakin Bidaurreta**, **Julio Burguera**, **Jose Luis Lapitz**, **Rafael Errazkin**, **Florentino Portu**, **Igoa**, eta beste hiru. 1967-VI-4

ELOSEG I

ONIBAR-BULEGOA

Itsas-Arri, 5 - Tel. 64 12 43
HONDARRIBIA

• • •

Bada Hondarribian etxe politik,
ez dago erosteko aukera gehiegirik,
lan horretan ez dugu aurkituko
Luis Mari baino tipo atseginagorik.

Hondartzako zikina eta kutsadura dira azkenengo asteetan gehienbat entzuten den gauza. Itsasoko ur ertzean egotea gustatzen zainak haserre dabilta, baina ez dagoelako.

• • •

Engurkarietan ere keja asko agertu da hondartzako kutsadurari buruz. Jendeak ez daki zer egin, hondartzara joan edo baiñatu edo dutxatu, etxean geratu. Zalan-zarik ez dago bateren bat edo bateren batzuk izango direla zikinkeria horien erresponsoableak.

Baina ezin dena onartu gure hondartzara horrela ikustea da.

• • •

Beste gauza bat jendearen ahotan isildu gabi ibili dena, Federico Zugarramurdi sendagilearen kasoa izanda da. Lehen ere izan ditu gizon honek zenbait arrisku Hondarribitik alde egiteko. Baina oraingoan inoiz baino beltzagoa aurkitzen da arazoa.

• • •

“PUTZUKI” gazte taldeak “HONDARRIBIA (FUENTERRABIA) - ARTE - CULTURA - GASTRONOMIA” triptiko antzerako bat argitaratu du, herriko turismoa bultzatzeko asmoz.

Eskuartearen erabiltzeko oso egokia izanik, herriko datu turistikoak ongi azaltzen ditu.

• • •

Lastima “PUTZUKI” eta beste batzuk ere ez direla askatu oraindik erdararen kaltetatik, eta zerbaite egin behar dutenean, erdaraz pentsatzen dutela batipat, eta erdaraz egiten dutela gehienbat. Noiz arte?...

Eta Fuenterrabia izena, zein herritako izena da 1987an?

Hondarribiko Manolak, zezenplazatik itzultzerakoan.

Gipuzkoa Enparantzak duen edertasuna gehitu egiten da musika, antzerki, edo dantzaldi saioak ospatzen direnean.

Uda garaian tarteka tarteka badugu Enparantza polit horretara joan eta bertan arteaz gozatzeko aukera.

Ikuskizun zoragarrienetakoa, aurtengo udan, Donostiako «ARGIA» taldeak eman ziguna izan zen. Euskal Herriko kultura bi-ziaren erakuskarria izan zen saio osoa, eta plaza bete bete zelarik, jendea dantzarien mugimenduetatik zintzilik egon zen.

Halako talde eta saioek ematen dute berriro ere hara joateko gogoia.

• • •

Hondartza inguruan jartzen diren txiringiteok zenbat diru ematen duten, inork ez luke sinistu ere egingo. Guk ez dakigu zenbat irabazten duten helatu, patata pre-jitu, egunkari, etabarren saltzaileek.

Baina udalari, hor puestoa jartzeagatik, zenbat ordaintzen dioten jakin ezkerro...

• • •

Aurtengo uda motel eta epel eta bustian, helatua saltzearen: 5.600.000 pza. ordaintzen dio Herriko Etxeari; hondartzako taberna irekitzeko: 6.600.000 pza; Helatuen kioskoak edukitzeagatik: 1.016.000 pza.

Hori guztia ateratzeko, eta negoziok kiebraz ez egiteko, kobratu ere egin behar-ko dute gero, e?

• • •

Abuztuaren 15ean, urtetako eta urte-tako tradizioari jarraiki, herriko bandera eliza nagusira eraman zen. Hantxe uzten du Korporazio municipalak bandera, Irailaren 8an berriro ere Udaletxera itzuli artean. Ama Birjiñaren egunez zinegotzi batek Alardetako aterako du, eta gero zuzenean Udaletxeko balkoian jarria izango da, Konpañiak bere azpitik pasatzen direla.

Federiko Zugarramurdiaren arazoak erabakia hartzeko, Udalak pleno berezia egin zuen abuztuaren 6an.

Seguritate Sozialeko partaide eta hainbat hondarribiarrek egingo mozia aurkeztu zitzaion alkate eta zinegotziei. Zugarramurdi herrian gelditzea eskatzen zen, azken batez.

Udaletxea jendez leporaino bete zegoen, eta Euskadiko Ezkerreko eta Eusko Alkartasunekoan hitzak ez ziren jendearen gustokoak izan. Tirabira eta istilu gorriak gertatu ziren, jendeak eramandako mozia guztiz aldatzen zutela ikusi zutenean.

Herri Batasuneko zinegotziak mozioren alde botatu zuten, PNVko zinegotzi bakarra abstenitu egin zen, eta PSOEkoa ez zen agertu. Euskadiko Ezkerrak aldatu egin zuen moziorekin sentitua, eta Eusko Alkartasunaren laguntzarekin bigarren mozia atera zen aurrera.

• • •

Herriko jaiak aipatu ezkerro, titibilti titibilti... Herri guztia entsaiotan hasia da. Mutiko denek txibiltu bana edo danbor banarekin etxekoan eta auzokoan belarriak gortzen ari dira isildu gabe. Baina zer egingo da? Halaxe da ohitura, eta halaxe behar du. Gaztetxo hauek bait dira bihar-ko tropak.

• • •

Begiratu ongi festetako programari. Badago festa ugari, denetik dago. Goizero goizero har ezazu zure eskuetan gure aldikaria eta hementxe aurkituko duzu zure gustoko diren festa, jai, eta farrandakero gogoia.

ONGI IGARO FESTA!!

Aitzol

GOGOETAK

JOXEPA

Amabirijñaren egun hura ederra zeto-
rren goiz-goizetik. Zeruan ezta laino bat
ere. Joxepatxoren etxekoak bost t'erdie-
tan altxatu ziren denak. Urte hartan hiru
bait zeuden desfilatzeko! Aita, semea
eta... Joxepita.

Joxepitak badu bera baino askoz po-
litagoa den ahizpatxoa, Marga izena due-
na, baina etxeko alaba zaharrena denez,
bada aitaren tropakoek, kumplitzeagatik,
alaba zaharrena apur bat moldekaitza den
Joxepa, eskatu diote eta aitak, nola ez,
baiezkoa eman.

Jai bezperan etorri ziren Donostiako
eta Hazparneko lehengusinak eta Marga-
rekin eta Mariupe bertako lehengusina
propiarekin batera joan ziren tanborrada-
ra. Joxepita ez zen ausartu naiekin joaten,
biharamunerako ondo egon behar bait
zuen, eta zerbait gertatuko balitzaio?

Txorkatila esabaterako okertuko balitzaio,
zer? Hori bai, Salbera joan zen. Elizan be-
re laguna Marian eta haren senargaiare-
kin topo egin eta beraiekin gelditu zen.
Salbea entzuterakoan bi malko atera zit-
zaizkion urte hartan.

Joxepa, gogoia beti beste nonbait due-
netakoa da eta nahiko arreta-gabekoa de-
nez, goiz hartako xehetasun askotaz ez da
oroitzen. Pausoa, esatebaterako, berehala
ikasi zuen ondo ematen, gainera inguruan
zeuzkan aita eta anaia hor zeuden zuzent-
zeko, baztertzen edo oharkabetzen zen or-
duantxeko. Ez da oroitzen zein bidetatik
pasatu zen, Kale Nagusiaren igotzea kos-
tatu zitzaion ala ez, etabar. Burura dator-
kiona zera da, autobusez igo zela Saindu-
tik Guadaluperraino. Han, Elizatxoan sar-
tu, bisita txiki bat egin, gero kanpoan eda-
riren bat hartu, eta, denbora bat pasa on-

doan, jendetzaren artean, alaitasun eta za-
rataren erdian aitarekin topatu zela. Bien
arte, alaitasun eta zarataren erdian aita-
rekin topatu zela. Bien artean OINEZ eta
Kalbariotik jeixtea erabaki zutela, lehen-
bailehen etxeratzeko eta esku bat amari
botzeko. Zer esanik ez, izerdi patsetan eta
neka-neka eginak iritsi zirela.

• • •

Inork ez daki etxeratzekoan zein
gustora kendu zituen botak Joxepitak, eta
atsedena ondo harturik, bazkalondoa,
zein ilusioz jarri eta lotu zitzioten hiru le-
hengusinek eta ahizpak.

“Joxepatxo gaxua
Kantineria juan da
Barri txiki batekin
Migeltxoren tropan.”

Guadalupe Artola

ESKLABU BAT SALTZEN DA HONDARRIBIAN

Ez da gaurko aurretikoa, baina bai Hon-
darribiko.

Igandea zen 1648ko uztailaren 10an, eta
“Matxinen Borda” baserriko gazteak des-
kantsu ederrean zeuden atarian, eskale bat
hurbildu zitzaientzen. Gazteak egiten zuten,
baina bazuen azentu berezi bat eta, azalez
ere ilun samarra zenez, gazte haietako ba-
tek, Tomas Eizagirrek, lepotik heldu zion,
eta esan: aitoritzeko mairua edo morua ze-
la; besteak, baitetz: Eliza Audala zuela ize-
na, berberiarra, esklabu izana eta bere na-
gusiak, ingeles batek, Andaluziako kostal-
dean libre utzia.

Tomas Eizagirrek bazekien esklabuak
saldu egiten zirela, eta orduan Hondarribi-
ko alkate zen D. Pedro de Zuloaga-rena era-
man eta esan zion esklabu honen salmenta-
tik jasotzen zen dirutik berari zegokiona ko-
bratu nahi zuela, legezko zen bezala.

Hala, hilabete eta gero, abuztuaren 9an,
jo zuen bandoa Bernardo Antona tanborre-
roak, Harma Plazarako deia eginaz. Meza
nagusiaren ondoan Plaza osorik bete zenean,

bandojoleak, alkate jaunaren aginduz esan
zuen, denen bistan zegoen moroa salgai ze-
goela: prezioa, 20 dukat, 220 errealek.

Florentino Portu idazle hondarribiarra-
ren liburuan aurkitu dugu Serapio Mugikak,
Artxibero izanak, emandako berri hau. Hone-
k dioenez, hondarribiarrek ez zuten gizon
bat salgai ikusi ere nahi, eta gutxiago inork
erosten zuela ikusterik; baina norbaitek esan
zuen: “Ni egiten naiz horren jabe”... Nor
ote zen hau? Eta hondarribiarra zen bera,
hain ezaguna zuten Jakobe Laborda, erres-
peto handiko gizona. Han ikusi zuten serio
eta errespeto handiz diruak ordaintzen.

Eta berehala, 220 errealek honela bana-
tu ziren denen aurrean:

Preso egon zen denborako jana- ria ordaintzeko	21 errealek
Beste kostak	64 errealek
Eskribanori ordaindua	24 errealek
	109 errealek

Geratzen ziren 111 errealek nola zabandu
ziren:

Alkatearentzat	37 errealek
Erregearentzat	37 errealek
Entregatu zuten Eizagirre-arentzat	37 errealek

Gero zer gertatu zen?

Hogei dukatak ordaindu zituen Jakobe
Laborda jaunak bere seme nagusiari deitu
eta agindu zion: prestatzeko txaluparik ede-
rrrena, “Santa Maria Magdalena” izena zu-
ena, eta esklabuak nahi zuten tokira erama-
teko. Endaira pasa nahi zenez gero, hara-
xe eraman zuten; baina txalupara igo aurre-
tik, Eiza Audalak muin eman zion Labor-
da jaunaren eskuari, eta bitartean D. Pedro
Zuloaga alkateak disimulatuki eskuratu zit-
zion Eiza Audalari, orain gizon libre zena-
ri, tokatu zitzaizkion 37 errealek, eta irten
zen txalupa Bidasoaz bestalde.

Hara heldu zenean, moroa jaitsi eta Mi-
radorrean bildu zen jendetsari eskerrak
eman zizkion, eta askatasuna eman zion La-
borda jaunak esan zuten:

“Guadalupeko Amak zaindu zaitzala!”

Martin Ugalde

"GURE HERRIAN" ETXEBIZITZEN KOOPERATIBA

Fenomeno baten zentzua ezagutzeko, fenomeno hori zein egoeratan, zergatik eta nola sortu den jakitea behar beharrezkoa da.

Kooperatiba hau, "Lotarako Hiria" bihurtzeko zorian dagoen Hondarribia Turistiko honen barruan sortua izan da.

Esan beharra dago gero eta kanpotar gehiago ari dela Hondarribian etxe bizitzia garestiak erosten eta bertakoek askotan horrelakorik erosi ezin dutelako jaioterri-rik kanpora bizitzera joan beharrene aurkitzen direla, horren ondorioz Hondarribia bere nortasuna galtzen ari delarik.

Egoera horrek eraginda jaio da "Gure Herrian" izeneko talde hau, lehen ere antzeko beste esperientzia bat egon da "Herri Berta" izeneko eta bertan sartutako hondarribiarrei esker sortua izan da bigarren talde hau.

"Herri Berta" en etxebizitzarik lotu gabe geratu zirenei bururatu zitzaizten hain zuzen beste Kooperatiba hau sortzea. Hasieran hogeitabost bakarrik ziren, baina Kooperatiba berri bat martxan jar zitekeen edo Hondarribian zenbaterainoko etxe premia zegoen ikusteko zerrenda bat ireki zen eta lau edo bost hilabetetan 629 pertsona izan dira izena eman dutenak.

Jende multzo hau nahikoa da mugitzen hasteko, garbi adierazten bait du etxe batean bizitzaren jarri nahi duten hondarribiarrak zernolako egoeratan aurkitzen diren, beuren herrian inolako irtenbiderik gabe.

"Gure Herrian" nola eta zergatik sortua izan den zehaztu ondoren, Kooperatiba hau zer den edo zer izan nahi duen behintzat azaldu behar dugu.

Agian utopikotzat joko gaituzte, baina "Gure Herrian" ek nahi duena zera da, Hondarribian dagoen etxebizitzaren arazoa konpontzea bertan sartu nahi duten hon-

"GURE HERRIAN" Etxe Kooperatiba berria pilotalekuan batzartua.

darribiarren egoera eta premiak kontutan hartuz. Horretarako Udalak Bando bat argitaratu behar luke, Hondarribian etxebizitzaren espekulazioa dela medio kaltetutako guztiak Kooperatiba horretan sar daitezen dei eginaz. Horrela premien arabera eta Udalaren laguntzarekin sailkapen bat egin dadin, etxebizitzak sozialak (urtean 800.000 pezeta gordinak baino gutxiago jasotzen dutenentzat) edo babes ofizialeko etxebizitzak dagozkien ikusteko.

Gaurregun 490 edo 500 hondarribiar daude Kooperatiba horretan sartuta, eta existitzen zaizkien baldintza minimoak betetzen dituztenak (izena ematerakoan adin nagusikoa izatea, Hondarribian jaioa edo 1977ko ekainaren 6a baino lehen bertan erroldatuta egotea eta Hondarribian etxebizitzak propiorik ez edukitzea). Hasiera batean 629 pertsona sartu baziren ere, batzuk beuren borondatez baja eman dutelako eta beste batzuk baldintzak betetzen ez dituztelako goian aipatutako kopurua geratu da.

Udal berriarekin harremanetan jarri dira eta honek bere laguntza eskaini die egoera larri honi irtenbide bat bilatzen saiatzeko, baina Herriko Jaiak igarai arte ezin izango dute harreman serioagorik izan, udagarai hau ez bait da batere egokia gauza horietarako.

Oraingoz Itsas-Etxeko Lokaletan daude, baina bilera egiteko eta dokumentazioa jasotzeko Udalarri lekua eskatu diote eta bere erantzunaren zain daude.

Kooperatibaren barruan, bazkide bakoitzaren premiak eta posibilitateak aztertzen dira eta horretarako hamabi bat galdere egiten zaizkie, adinaren eta egoeraren arabera sailkapen bat eginaz.

Bitartean Kooperatiba hori legezatzeko behar diren pausoak ematen ari dira, Estatutoko ere prest daude, azken ikutu batzu izan ezik. Era berean Kooperatiba horren funtzionamendurako bete beharko diren Legeak ere eztertzen ari dira: Lurzoruan Legea, Kooperatiben Lege Orokorra etab.

"Gure Herrian" en Zuzendaritza Batzorde osoa, bere Lehendakari den Aitor Gilen, Mikel Izeta Lehendakariordea, Ramon Diaz Idazkaria, Kote Gallo Diruzaina, Juanma Gallo eta Eduardo Palomo Kontuhartzaileak eta Bokak guztiak ilusioz beteta eta lanerako gogo haundiarekin dauka Hondarribiko etxebizitzaren arazo honi irtenbide bat aurkitzen saiatzeko.

GURE HERRIAN
Etxebizitza Kooperatiba

ZUZENDARI BERRIA: LUIS Mª BUJANDA

ABARKA

JATETXEA

Baserritar Etorbidea - Tel. 64 19 91
HONDARRIBIA

Abarkak ziren gure aitona-amonek erabiltzen zituztenak, eta, ankamotz ez izanez gero, bi behar zituzten.

Guk berriz ondo jan nahi badugu, batekin nahikoa dugu.

EGUZKILORE

GARAGARDOTEGIA

Sokoa Merkataldegia
HONDARRIBIA

Sorginak eta jentilak uxatzeko erabiltzen zen Eguzki Lorea, gaur, sorgin eta jentil pila batzen gera Hondarribiko EGUZKI LOREAN

ENDANEA

LORE ETA LANDARE MINTEGIA

ENDANEA baserria
HONDARRIBIA

Behin baino gehiagotan, bururatu zait, neure burua lore bihurtuko balitz, San Pedro kaleko balkoi batetan egotea gustatuko litzaizadakela.

KULTURA

HONDARRIBIKO SETIOAK

Hondarribiko historian zehar, behin baino gehiagotan, jasan zuten bere biztanleek etsaien armaden setioa. Hauetan famatuena 1.638koa izan zen. Haren orroigarri ospatzen ditugu festak. Baina artikulua honetan ez dugu gertakizun honetaz hitz egingo, beste setioetaz baizik, denbora eta egoera historikoan kokatzen saiatuz.

Armaden ingurapen hauetan lehena, 1.476koa izan zen. Castillako erregetza lortzearen sortutako gerrate zibilen barruan koka dezakegu. Alde batetik Isabel la Católica, eta bestetik La Beltraneja. Frantziako errege Luis XI-k, Isabel eta Fernandok Erresuma indartsu bat sortuko zuten bildurrez, Beltranejari laguntzea erabaki zuen.

1.476ko Otsailaren 18an 40.000 gizonak, Aman Labriteko Jaunaren gidaritzapean, Bidasoa gurutzatu zuten Hondarribia setiatuz. Asedio honek bederatzita egun iraun zuen. Probintziako Foru Milizietako 3.000 soldaduek Frantziar armada ihesean jarri zuten, Hondarribia askatuz. Amanek bere armada berrantolatatu zuen, berriro Hondarribia inguratzuz. Baina Errege Katolikoek ejerzito boteretsu bat antolatzen ari zirela jakinik, Labritekoek zuhurtasunez Baiónara erretiratzea erabaki zuten.

1.521eko Urriaren 6an gure hiria Bobinet almiranteak eraso egin zuen berriro.

Carlos V Castillako Comenroekin eta Valenciako Germaniekin zituen borroketaz baliaturik, Frantziako Erregea, Francisco I, Nafarroako erresuma bere senide Albrehtentzat berreskuratzeko saiatu zen. Eraso hau, Orreaga, Amañuri eta Bidasoa aldetik eman zen. Nafar ejerzitoek Hondarribia ahula aurkitu zuten, bere soldadu eta artilleriaren gehiengoa Comenroen aurka Castillan bait zegoen. Hala ere hiriak hamairu egun eta hiru eraso gainditu zituen. Azkenean Don Diego de Vera hiriko militar gobernariak kapitulazioa sinatu zuen, Udalaren eta zenbait militar buruen iritzien kontra. Jacques Dillon, Ludeko Jauna, hautatu zuen hiriko gobernari. Honen gidaritzapean hiru mila gizon, nafar, lapurtar, Bearnese eta gaskoienek, Nafarroako erregearen izenean hartu zuten hiriaren jabetza, eta Gazteluan erresuma honetako bandera jaso zuten. Bi urtez izan ziren nafarrak Hondarribiaren jabe. 1.524ko Martxoaren hogei-tabostean Gaztelako tropak Hondarribia berreskuratu zuten.

XVIII. mendean, Felipe V.k, Alberoni Kardenalaren aholkuak jarraituz, bere ejerzitua eta bere itsas-armada berrantolatatu zituen, ustekabeen Cerdeña eta Sicilia iriak menperatuz. Ekintza honek Utrechoko Ituna hausten zuen. Mendebaldeko estatu indartsuenek (Inglatera, Frantzia, Holanda eta Austria) Laurkun Alientza osatu zuten eraso honi aurre egiteko.

1.718an Ingalaterrak gerra deklaratu zion Españari, egun gutxi barru Frantziak, Barwickeen armadak Pirineoak zeharkatu ondoren, Irún konkistatu eta Oiztundik Pasaia aldera jo zuten, Hondarribia setiatzen zuten bitartean.

Itsas aldetik berriz, Ingles itsas-ontziek badia ixten zuten.

1.719ko Ekainaren 16an Francisco de Emparan gobernariak hiria Berwickeen eskutan utzi zuen. Bi urte barru pakea sinatu zen. 1.721eko Abuztuaren frantesek hiria utzi eta Urruña aldera jo zuten.

1.789an Frantziar Iraultza hasi zen. Luis XIV erregea gilotinatu zuten. Europako Estatu Absolutistak Iraultzaren aurka bildu ziren. Espainak armatutako ejerzitoei zati bat, Caro jeneralaren gidaritzapean Gipuzkoa eta Nafarroa aldean kokatu zen. Lehenengo eraso espainarrek egin zuten. Hendaia eta Biriatu konkistatu ondoren frontea finkatu zen.

1.793an Convencioaren Armada (armada iraultzailea) berrantolatatu eta 1.791ko Uztailaren 24an eraso egin zuen. Monceyk je-

neralak Pirineoak gurutzatu zituen Baztango harana bereganatuz. Egund gutxi barru Hondarribia, Donostia eta Tolosaren kapitulazioa lortu zuen.

Hondarribia defentsarik gabe errenditu zen. Joaquín de Izurreta alkatea koraboratzaile bezala salatua izan zen. Militar epaiketa baten ondoren bere errugabetasuna aldarrikatu zen. Dena den, ez Hondarribiko alkatea bakarrik, Gipuzkoako burgesia Kolaborazileztat salatua izan zen, nahiko begi onek ikusten bait zuten Frantziar Iraultza.

Irailaren sinatu zen pakea. Frantzesek, herriatik alde egin baino lehen, arresiak bota zituzten, batez ere Hendaia aldera begira zeudenak.

Kote Gebara

Irailaren 8an, gaueko 9retan, betetzen dira 11 urte, San Pedro kalean, guardia zibilek hil zutela Alardean parte hartu zuen irundar gaztea **JESUS MARI ZABALA**, Amnistia eta Perturren alde egin zen manifestazioa bukatu ondoren.

GOIAN BEGO!

JAKITURIAREN ITURRIA

"Hondarribia" aldizkaritik lantxo bat eskatu didate, ale berezian agertzeko. Baietz esan diet berehalaxe, badakit eta aldizkari polit hau Hondarribian euskara zabaltzeko dela.

Baina nere 86 urtekin, nahiko nekaturta nabil. Argentinan nebillela jaso nituen "Máximas sobre la vida", hemen jartzea pentsatu dut.

Neri asko lagundu didate pentsamendu hauek. Eta hainbeste gustatzen zaikit, buruz dakizkit gehienak, askotan letu eta neure buruan buelta asko dietelako. Hauek dira filosofia eta jakituria eta zintotasunaren iturria.

• • •

• Alaitasunaren ontzako batek, tristuraren libra bat arintzen du. (Baxter).

• Herri batek gehiago defenditzen ditu bere ohiturak, bere legeak baino. (Montesquieu).

• Ateismoa gizonen bihotzea baino ez-painetan dago gehiago. (Bakon).

• Batzurentzat harrokeria haunditasuna da; basakeria, sendotasuna; eta maltzurkeria, trebetasuna. (La Bruyere).

• Dakidan bakarra, ezer ez dakidala da. Horregatik, ez dakitena badakitela sinesen dutenek baino gehiago dakit. (Sokrates).

• Lagun urkoa zapaltzeko gogoa duena, gezurtia eta odol-ixurlea izatera behartua dago. (Federiko II).

• Jakituria gasteentzako freno izan daiteke, zaharrentzako gozagarri, aberastasun probeentzat, eta apaindura aberastentzat. (Diojenes).

• Askok erabiltzen den giltzak, brilloa edukitzen du; gutxi erabiltz, lizundu egiten da. Berdin berdin gertatzen zaio entendimantuari. (Franklin).

• Emakume jainkoen janaria da, deabruak gertatzen ez duenean (Shakespeare).

• Maitasuna dagoenean, legeak sobran daude. (Platon).

• Hobe ka jakintsu batek zuzendu zaitzan, tontoek loxinkatu zaitzaten baino. (Eclesiastes).

• Jakintsua ez dute harrotzen aberastunek, ezta zorotzarek ere lur mo erazten (Seneka).

• Gizartean egon naizen aldiko, lehen nuen baino giza-eraketa gutxiagorekin aterata naiz. (Seneka).

• Zenbat eta gutxiago pentsatu, orduan eta gehiago egiten da hitz.

• Gutxiarekin konformatzen denak, den dena du.

• Ez ezazu eztabaida zure menpeakoe-kin: galtzeko arriskua duzu. Eta zure buruzagiekin ere; irabazteko arriskua duzu.

• Hobe da pobrea izatea, tontoa baino; zeren pobreak dirua behar du, ergelak berri-az arrazoia.

• Ergela denean aurrean jartzen da, denek ikus dezaten; jakintsua berriz denek atzean, berak beste denak ikusteko.

• Gizon jakintsu baten eta ezjakinarean artean, gorputz bizi baten eta hildakorean artean dagoen diferentzia berbera dago.

• Ergelak, bere miretsiko duen ergelako bat aurkitzen du beti.

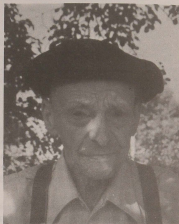
• Besteak baino hobea ez dena, ez da nor besteei agintzeko.

• Jende ona goretzeko ez zaite konformatu, imitatu itzazu. (Cervantes).

• Negoziotan salbatzen duena ez da fede-rea, deskonfiantza baizik. (Napoleon).

• Norberaren ahoa gordetzen duenak, bizia gordetzen du. (Napoleon).

Juan Jose Irazusta

BEKO-ERROTA

SAGARDOTEGIA-JATETXEA

Jaizubia Auzoa - Tels. 64 31 94 - 64 17 29

HONDARRIBIA

Horra hor goian errota
irina pur pur ihota
ondo jan eta edan paketsu ta alai
hor duzue Beko-Errota.

EDERKI

JANTZIAK

San Pedro, 8 - Tel. 64 13 19

HONDARRIBIA

— — —

Joanetik joaki,
Eldutik elduki,
eta jantzi polita eta
ederrretik Ederki.

JAI ZORIONTSUAK!

HONDARRIBIAN GIPUZKOAKO KUTXA

*Hondarribiar guztien
Kutxa delako. Berorien
ondoan lan egiten duena,
zerbitzu hobeago bat
eskaintzeko. Haien finantz
arazoak erabakitzeko, kultur
eta gizarte-ihardueretan parte
hartzeko.*

*Orain, Gipuzkoako Kutxa
Festetan bat egiten da.
Herriak urtero zoragarri
parte hartzen duen ohizko
ihardunaldi batzu dira.*

*Hondarribian, Gipuzkoako
Kutxak hauxe opa die guztiei:
«Festa Zoriontsuak»
pasa ditzatela.*

CAJA DE AHORROS PROVINCIAL DE GUIPUZCOA
GIPUZKOAKO AURREZKI KUTXA PROBINTZIALA

"Erantzun Egokiak"

IZOKIAK BIDASOAN

Aspaldiko kontu hauek Arantzazuko Aita Joxe Lasaren «Tejiendo Historia» liburutik jaso ditugu.

Bidasoa ibaian, Urumean eta Orian bezala, izokiak hatzematuko toki berezi edo naza egokiak ba omen ziren; baina sareak eta tranpak jartzeko baimena nahitaezkoa omen zen. Jauntxo eta erakunde edo instituzio batzuk zuten horretan ere monopolioa. Hala, 1725ean Astigarragako Murgia izeneko handiki-etxeko jaunak zioenez Urumean berak bakarrik zituen esku emateko eskubideak. 1744ean Orian izokiak harrapatzeko baimenak Usurbilgo Udalak ematen omen zituen. Eta Bidasoan hatzematuko Hondarribiko Urtubi jaurettxeko jaurengana edo Zubernoako prior-etxera (Iffaraldean dago hau) Jo behar izaten zen, bi hauek bait zituzten ahalmenak. Alferrik ibili ziren endaiarrak eta irundarrak mende mende monopolio honen aurka.

Arrain honen pase garaia Otsailaren haseratik Ekainaren azken egunetara artekoa izaten omen zen. Prezioak berriz, Otsailaren haseratik Erramu eguna arte handiagoak izaten ziren eta behin Pasku egunaz gero % 33an merkeagoak. Zer dela-eta hau? Garizuma zelako garestiago? Hori izango ote zen edo arrazoia.

Paper zaharretan baditugu zenbait kontratu. 1657ko Otsailaren 15ean Tris-tant Artigetak eta Martin Artetxeak, biak Urrunakoa, «Santiago» izeneko naza alokatu zuten eta Madriliko Tomás de Castañedarekin tratua egin zuten. Madril-dar honek erosten zituen Erregetxerako izokiak. Tratua hau zela-eta aipatutako nazan hatzemandako izoki guztiak, 16ezik, Castañeda horrek erosiko zituen. Beste 16 horietatik 12 Urtubiko jaunarentzat izango ziren eta beste laurak Arbelatiz kanonigoa-

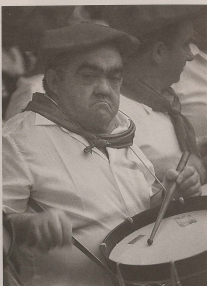

rentzat. Eta 1662an, Doneztebeko Pablo Oronozek Hondarribiko nazak akuratzegatik, alokatzeagatik, dirutan hainbeste-ko bat eta «Tuterako ardo onezko karga bat» eman behar izan zuen.

Bidasoan harrapatutako izokiak Madril-eko Erregetxera bidaltzen ziren. Garaia hartan bost edo sei egun behar izaten ziren Irundik Madrilera joateko.

Hauek kontu zaharrak direla eta ez pentsa beti lehengoari begira gaudenik. Aspaldikoari begira egote hutsak ez digu inongo aurrerapenik ekarriko. Baina lehen-goak gogoan izan eta gerorako kontuak atera daitezke. Esan nahi dudana zera da, ez litzatekeela txarra izango hemendik zortzi edo hamar urtetara Bidasoa izokiz beteta ikustea... Erregetxera bidaltzeko ez, jakina!

«Arkaizpe»

MARISA

Alameda, 2 - Tel. 64 25 42
HONDARRIBIA

*Benetan denda polita Marisak,
denetatik saldu,
galtzerdi, bufanda,
baitere kamisak.*

TAOS

BOUTIQUE

Bernat Etxepare, 8 - Tel. 64 23 29
HONDARRIBIA

*Arropa politak, gure herriko
neska lirainentzako.*

JAIZKIBEL

CAMPING

Tel. 64 16 79
HONDARRIBIA

*Etxea bizkarrean hartu eta arrut!
Hori bai dela opor eder
eta zoriontsuak igarotzeko modua!*

GOXODENDA

KAFETEGIA

San Pedro, 93 - Tel. 64 19 52
HONDARRIBIA

• • •

Zenbat bider ez ote
garen joan txokolate eta
txurroak jatera.
Uummm! benetan onak
hemen dastatu dezakegunak.

LA HERMANDAD

JATETXEA

Zuloaga kalea
HONDARRIBIA

□ □ □

Behin baino gehiagotan
gertatu zaigu, hemendik urrutira
joan eta hondarribiarrak
gerala esaterakoan, Ah! bai,
Hermandadea, ze ondo jaten den
toki hartan.

DENONTZAT

TABERNA - JATETXEA

Denda kalea
HONDARRIBIA

• • •

Denontzat,
guretzat,
eta besterentzat.

LA CROISSANTERIA

OPIL DENDA

Dorotea Enea
HONDARRIBIA

Krux, Krux, soinu hortatik
etorriko ote den Croissant hitza,
hala bada ezin ukatu hitz hori
euskaratik datorrela,
guk behintzat honela esaten dugu,
ogiak, krux, krux, egiten du.

ARRAUNLARI

JATETXEA

Butron pasealekua - Tel. 641581
HONDARRIBIA

— — —

Arraunlari ona izateko
txuleta ederrak jan behar omen ziran,
hala entzun diegu gure zaharrei.
Ba, gaur egun Arraunlarin lehengoak
bezelakoak jan daitezke
beste zenbait gauzakina batera.

SEBASTIAN

JATETXEA

Kale Nagusia
HONDARRIBIA

□ □ □

Hondarribiko alde
zaharretik paseatu, Harma plaza
ikusi, Kale Nagusitik behera
ninjoalarik, zas! honelako jatetxe
eder batekin topo.

KULLUXKA

SAGARDOTEGIA - JATETXEA

San Pedro Kalea
HONDARRIBIA

— — —

Sagardo ona,
jaki obeagoa,
eta gero KULLUXKA
txiki bat.

JAUREGI

HOTEL RESIDENCIA

San Pedro, 28 - Tel. 64 14 00
HONDARRIBIA

— — —

Hotela, betikoa,
ona, eta
guk beti ezagutu
duguna.

LUPE

ARRANDEGIA

C/ Zuloaga - Tels. 64 41 59 - 64 42 56
20280 HONDARRIBIA

□ □ □

Arrosela, legatza, antxua,
atuna, zerbait gehiago behar.
Aurreko baratz urdin horrek
ematen dio Lupei
bere barazki ederrenak.

KAIO LASA ZALA: NARRAZIO BAT

Kaio Lasa Zala (1884-1967) hondarribiarra 1916an idatzitako testu bat dakargu aldikari honen lerroetara.

Gure herrian LASA deitura txistuarekin erlazionatu behar da, nahi ta nahiez. Kaio genuke, ezagutzen dugunaren arauera, erlazio honen lehenengo maila.

Gizon polifazetiko honen heriotzaren 20. urteurrena dela eta, ez gara txistulariaz arituko, baizik eta hain ezaguna ez den euskal idazleaz.

Ezin esango da hortara dedikatu zela bizi guztian zehar, baina interesgarria eta polita den kontakizun bat argitaratu zioten orain dela 71 urte Donostiako euskal aldikari batean.

1916an hain zuzen, teatro-lanen eta irri-lanen lehiaketak konbokatzen ziren Donostian, eta saraitutakoan artean idazle hondarribiarra ageri da.

Testuaren izenburu XOXUA da, eta "Ondarribian gertatua" (hala dio orriaren beheko aldean) omen zen pasadizo bat zuen oinarria, pasadizo eta gertaera farregarria, noski.

Honen berri ematen digutenek, Valentín BERRIOCHOA Anaiak bereziki, (BRSVP, 1968, 123.or), honako eritzi hau ematen du testuari buruz:

"Es una pena que no continuara escribiendo después de un inicio feliz, como lo hizo su paisano "Satarka", pues demostró poseer un vascuence matizado y agradable y dotes de buen narrador".

Eta honetaz, transkribatzen dugu 1916ko Euskal Eusnearen 63-64 orrialdeetan KAYO LASA izenpetuta datorren testua:

XOXUA

"Gizon gutxi izango da iñon Xoxua'k ainbesteko gogoia daukanik txoriak arrapatzeko.

Urtero-urtero, bere aroan jarritzen du txoritegia, bere sare eta beste kirmallarekin, arrantzako lanik ez daukan egunetan; eta antxen iragoko du egun guzia, gora begira, noliz edo noliz ikusiko ote duan txori mordoxka bat, txixtuka etorrierazteko bere larrañera. ¡Ori bai! Europa'n dan yayuenari jokatu lioke pitxer bat sagardo, zefek urrutigotik etorri erazi sarera txori pilla bati...

Txardiñ sasoya zen. Arrantza aundiak egin zituzten aste artan. Xoxua ibiltzen zan treñeroko ezkifaya (lagunak) erne zagon kayan goizeko lauretan.

—¡l mutillak! Guazen bixi-bixi, eguna gañean dek eta-esan zuan patroyak. Eta beste lau edo bost treñerokin batean atera ziran itxaso aldera.

Laxter irago zituzten barrako trapasa gaxtoak, eta sartu ziran itxas barrenera, eta asi ziran joan alde batera, joan bestera, begiak erne, txardiñik agertzen ote zan.

Alako batean, patroyak oju egintzuan, beatzarekin erakutsiyaz,

—¡Ara, ara gorri gogorra! ¡Teink mutillak!

Bi aldiz esan bearrik etzuan izan; egan bezela zijoon treñeroa.

Bañan etziran bakarrik; beste bi treñeroak ere ikusi zuten, eta berta-bertatik segitzen zioten.

Lendabizi gertatzen zanak arrayen gañera, bost edo sei milla errialdean esperantza bazaukan, iñalka zijozaten iru treñeroak; aurretik Xoxua'rena; eta iya bertaratu ziranean, asi zan ojuka Xoxua.

—¡lxo! ¡lxo! ¡lxo!

Gelditu ziran treñeroko danak batean; ustez azpiyan zeukaten chardiñ pilla. Eta ala dio Xoxua'k, zeruan zear zijoon txori pilla bateri begira:

Kaio Lasa, txistulari trebe eta idazle fina.

—¡lxo! ¡lxo! Au kardiñero ballara! ¡sfit! ¡sfit!

Bitartean beste treñeroak aurreratu eta arrantza aundia egin zuten.

¡Gutxi-gutxitik gelditu zan Xoxua putzora joan gabe egun artan!..

Hondarribian gertatutakotzat jo dezakegu dudarik gabe, eta hitz batez definitzeko freskotasuna dariola esango genuke. Bizitasun handiko espresioak ditu, gaur egun ere aditzen direnak: "Ara, ara gorri gogorra!", edo "¡Au kardiñero ballara!". Bertako hiztegia ere nabaria da: "iragoko", "ezkifaya", "trapasa", "iñalka", Beste aldetik garai hortako literatur hizkuntzaren ereduari jarraitzen zaio: "bañan", "zan", "zuan", Esaldi laburrak idatzen ditu, eta narrazio barrenen elkarriketa zatiak tartekatzeak bitzitasun eta freskotasun horiek gehiago markatzen ditu.

Era honetako kontakizunen haria luzatu zuena BORDARI izan zen, zeinek ez ditu gogoan "Ardo'k maite zuen bere izena", "Ni lotan nago!", "Orduan apunta", eta beste hainbat!

Honelako pertsonaiek eta istorioek pixkanaka Hondarribia zer eta nolakoa izan den erakutsiko digutelakoan.

Txomin Sagartzazu

ZABALETA

HARATEGIA

S. Pedro kalea
HONDARRIBIA

Behin batean sokamuturrari
kristonak hartu ondoren, etxeratu
eta amari galdetu nion,
ama, zer jarriko didazu bazkaltzeko,
eta harek, behei xerrak
goxo goxoak daukazuz.

HERRI GIROA

Jesusmari Mendizabal

Montañakoa: M.ª JOSÉ LARRAÑAGA

Akartegikoa: MARIAN SALABERRIA

Arrantzaleen Kofradiakoa:
PILI SUSPERREGI

Artilleriakoa: NATALIA TORRES

Danborrada: MARTA OIARZABAL

Jaizubiakoa:
IZASKUN AGINAGALDE

Olearsokoa: MAITE IRAOLA

Errikoa: MARILO DUQUE

Semisargakoa: MARIA JOSE LOIDI

*Hondarribiak munduan zehar
ezaguna izateko hiru gauza ditu:*

*Herria bera,
Gure arrantzaleek
hatzemandako legatza,
eta BIOK-ek egindako haltzariak.*

Musika Bandakoa:
BAKARTXO SEGUBA

Arkollakoa: EBA URIGAIN

Gora Arrantzale Gazteak:
SILVIA HOYOS

Kostakoa: MARIA GIRAL

Gora Ama Guadalupekoa:
LOURDES OLASKOAGA

Gora Gazteak: LOURDES ZUBILLAGA

Ama Guadalupekoa: MAITE BIRTO

Beti Gazte: IZASKUN ZAPIRAIN

Mendelukoa: IDOIA SANTAMARIA

Zaldigainekoena: MONICA NABAL

Mixtakoa: MIRENTXU LARRAÑAGA

foto estudio *buc*

Hondarribiko Zuloaga kaleko 18an,
bere zerbitzu profesionalak
eskeintzen dizkizu.
Aldiberean herriko jai zoriontsuak
opa dizkizue hondarribiar guztiei.

KULTURA

JAIZKIBEL GAILURREAN
IZAR BAT DA AGERI...

Don Jose Ormazabal apaiza eskuz idatzitako bost edo sei libururen autoreak dugu. Liburu hauetan Hondarribiko parrokiako eta Guadalupeko historia jaso du, azkenengo berrogeiren bat urtetakoa batipenat.

Don Joserren lehenengo esku-liburuan ikusi dugun gauza kurioso bat, hau izan da: "1.885garren urtean, Tolosako Eusebio Lopezen moldiztegiaren" inprimaturiko "Ondarrabiako Ama Guadalupekoaren Zia-zaldea edo Kondaira" liburuxkoa hitzez hitz kopiatuta. Kondairaren egilea On Alfonso Maria Zabalakoa da, eta bere esku-liburuan don Josek adierazten du zerk bultzatu zuen liburuxka hura kopiatzera. Hala dio: "Oarra. Eriko seme jator Florentino Portu jaunak eman zidan liburuxko hau irakurtzeko. Ez dira, noski, gaur egunean ale asko izango erri guztian. Orregatik-liburu onen arrastoa galdu ez dedin, alegia-neronek eskuz kopiatu nai izan det. 1959".

Liburuxkatik hartzen dugu bere laugarren atala, haren ortografia piska bat gaurkotuz.

Guadalupeko suteak

"Guadalupe Elizatxo, orain ekusten dan bezala (dorre gabe), ekidatua eta egi-

ña izan zan 1.570garren urtean Martin Saenz Zuloagakoa ontzentzari edo Mayor-domo zala. Orduaraino egoten zan imajia orain sakristia dagon lekuan, kanpo alde-ra luzeago bazen ere. Kasilda Garrokoa Guadalupeko seroretzat paperetan lehenengo arkitzen dana, zeinak laga ziozkan bost dukat Ama Birjiñari.

"On Pedro Juan Roché Iruñeko Apezpikuaren baimenarekin, lehenengo aldi bezain bedekintua izan zan Elizatxo hau 1.581garren urtean. Serora etxea eta Elizatxo itsatsirik, orain dauden bezela, ipiñi ziran 1.587garrenean, hala bateko nola beste ko zur guztiak ekarri ziran herriak mendik berean zeuzkan basoetatik...

"Guadalupeko Eliza behin baino gehiagotan desegina eta sutua izandu da. Lehenengo aldi 1.638garren urtean M. de la Forsa, Kalbinoren sektako general edo Franzesen agintariak oso deseginik laga zuan eta hurrengo urtean tellatua ezarri bazioten ere, ez zan behar bezela konpondu 1.691garren urteraino. Urrian hogeita sei an 1.772garren urtean sutu ziran Elizatxo eta serora-etxea, nolatan jakin gabe, eta erre ziran zillarrezko alaja asko, kristau suak Maria Santisimari erregala eginak.

"Azkeneko aldi Azaroaren hamaikan 1.874garren urtean sutu eta erre zan serora-etxea, eta zenbaten nahiez sutu eta erreko zuten ere Eliza; baina gizon bihotz berako eskerrak, ez zituzten kunplitu euren asmo deabrukoak.

"Guda zibila bukatu bezin laister, gure Apez-Aita on Joakin Ollokoak eraso zion konpontzeari eta berak jakingo du, zenbat neke eta zenbat egin eta zenbat diru atera duan gaur ekusten dugun bezela jartzeko".

Lupe

S. Pedro kalean - Tel. 642734
HONDARRIBIA

A, a. a. ardo gorri naparra
E, e. e. nun hori baino hobe
I, i. i. Hau gure Hondarribi
O, o. o. Euskaraz mintza gero.
U, u. u. kantari gabiltza gu.

SALBEA

1

Jaungoikoak salba zaitzala
Ama Erregina Maria
Miserikordiazko Ama
Gutiz da miragarria
Konfiantza osoarekin
Zugana nator jama.

2

Jaungoikoak salba zaitzala
Berriz ere dizut esaten
Zure graziazen premian
Gu beti gera gertatzen
Zu bezalako beste Amarik
Munduan ez det arkitzen

3

Suspiroz eta sentimentuz
Beti negarrez gaude gu
Negarrezko balle triste onek.
Zenbat dolore dizkigu
Zure begi piadosa oyek
Gugana itzuli itzazu.

4

Balle triste onetarik
Irutzen geradenean
Erakutsi eiguazu Jesus
Gure begien aurrean
Zure sabeleko frutu
Guztien zorionean.

5

O klementisima deitzen dizugu
Ama gutzitako garbia
O piadosa zein aundia dan
Zure miserikordia
Penen artetik zugana nator
Dultzeta Birgina Maria.

6

Anima galdu ez dezagun
Eskatzen dizugu gogotik
Apartatutzen lagundutzeko
Pekatuaren bidetik
Jaungoikoaren Ama Santa
Erregu zazu gugatik.

7

Begira zazu Ama maitean
Gu nola bizi geraden
Peligro eta tentazioa
Besterik ez degu emen
Zure amparuan artu gaitzatzu
Betiko glorian. Amen.

GAZTEOK HONDARRIBIAN

ZER DUZU HONDARRIBIA?

Doinua: Uso txurle errazu...

I

Jaizkibelera joan ezkerro
mendi bidetan barrena
Bada hor herri txiki polit bat
aurrean agertzen dena,
Itsasoz dago inguratua
zuhaitzez betea dena,
Anima eta bihotzarentzat
zer nolako gozamena!

II

Bertan ederki bizi daiteke
kezkarik gabe buruan
Negu parteko egun hotzetan
edo udako beruan.
Mendi, itsaso, ibai ta hiri,
denetik du inguruan;
Horren antzeko paradisuak
ez dut ikusi munduan.

III

Toki polita izanagatik
akats bat du erakusten:
Gazte jendea alde batera
nola baztertzen gaituzten;
Gu elkartzeko lekuri inon
ere ez digute uzten,
Gazteontzako dibertsiorik
herrian ez da ikusten.

IV

Baina herria kontu horretan
ez dagonez oso bigun
Hondarribiko gazte jendeak
dauka aurpegia ilun.
Gure gustoko toki bat ere
ez dugu aurkitzen inun;
Ondo pasatu daiteken leku
bakarra daukagu Irun.

V

Irunen edo taberna baten
horren gogoia dutenak,
Korreos edo kai zaharrean
beste gainerako denak.
Hala joaten baldin badira
gure egunik onenak,
Inondik ez du arrazoirikan
guretz kezkatzen denak.

VI

Jaietan ere gertatu ohi da
aurrez esandako bera:
Helduentzat ta haurrentzako da
dibertitzeko aukera;
Bertan aspertu nahi ez dugunez,
edanez alaitzen gera....
Mesedez gutaz oroit zaitezte
gaurtik hasi ta aurrera.

Mayi Iza

I

Festak heldu dira eta,
horra zenbait gogoeta. (Err.)
Hondarribiko herria bezain,
ederragorikan ezta.
Baina maite den zerbaite horretzek,
berak sortutzen du kezka. (Err.)

2

Guadalupe ermita,
ingurugune polita.
Aiako-harri ipar aldean,
begi biak irekita.
Itsas-untziak kaian kulunkaz,
goxatuz uhinen kilika.

3

Nekazari arrantzale,
mendi borda eta kale.
Euskal hizkuntzak garai batean,
herrian hainbat babesle.
«Bilinguismoan» eraginpean,
orain gaztelean zale...

4

«Satarka» eta «Bordari»,
herritar bi olerkari.
Poesi eta prosa gainea,
zer zaldun zer bidaiari.
Gaur zure baitan zenbat dituzu,
euskara zaharran gudari...?

5

Zeure mendi ta itxaso,
maitaagarri zara oso.
Zenbait baserrik golf zelai batez,
heriotza zuten jaso.
Eta beldur naiz kaleak ere,
ez ote diran eraso.

6

Baserritarrek nekeak,
marifelei hitz merkeak.
Diru duntentzat atsenden leku,
hondartza eta parkeak.
Ezin baterik zabiltza berriz,
herritarraren eskeak.

7

Lur baliotsuen hiri,
bihurtuz denen inbiri.
Etxe bizitzak gorantz jo dute,
sortuaz mila komeri.
Bizi lekuen bila kanpora,
hondarribiari ugari.

8

Zer duzu Hondarribia?
Zugan jartzeko begia.
Antzina sarri setiatua,
gaur arrotz askon kabia.
Agian zuk EZ diozu baina,
nik diot hau tragedia...

XANTI ZABALA «Lexo»

Hara nola dauden bi gaztetxo hauek, herriko tradizioa mantentzen.

Gaxen

CROISSANTERIA

Matxin de Arzu, 1
HONDARRIBIA

Sorgiñak beti sorgin
batean jantziak bestean croissanteri.
Badakizue pastel gehienak izen
frantsesak dituztela?, petite suisse,
gateau basque, croissant,
ah! eta palmera.

GURE
AMETSA

Taberna

Damarri etxea
HONDARRIBIA

Gure ametsa da noizbait
euskara bere goien gradora
iritsi dela esatea.
Bernat Detxeparek nahi
zuen bezala.

GASTRONOMIA, URTE OSOKO TURISMOARENTZAKO

AUKERA GARRANTZITSUA

Bigarren aldiz, Aldizkaria honetarako lan bat eskatu didate. Lehendabizikoa joan den udako gazta-ferirako egin nuen eta gai horri buruz bi orri idatzi nituen baina nire despiste batengatik inprimategira eraman gabe geratu ziren.

Berririo ere gai bera ikutzera noa baina uztailaren azkenean le-
rro hauek idazten ari naizenean, oraindik ez dakit aurten feria ho-
ri antolatzeko asmotan diren ala ez.

Dena dela, gure hiriko kaleak jende ez gainezka daudenean, ber-
tan gaztak saltzea oso ondo iruditzen zait, horretarako ezarrita
dauden arauak betetzen badituzte noski. Baina merkataritza ez
den beste izakera bat eman nahirik, ekintza hau udako programa-
ren barruan sartu nahi izatea, agian subentzioak eta guzti jasoz,
ez zait batere egokia iruditzen.

Hondarribiak ez dauka inondik kopiatu beharrik. Ordiziak be-
re gazta-lehiaketak ateratu dituenetik, hauek nonahi egiten hasi di-
ra. Norbaitu, udaberrian gazta freskoen lehiaketa egitea bururatu
balitzaila, gutxienez gauza berria edo arrazoizkoa gerta zitekeen,
zeren eta artaldeak negualdean beuren artegieta sartuta daude-
nean, Jaizkibelgo mendialdeko bazkak oso gogoko bait dituzte eta
horien esnez egiten diren gazta goxoak otordu batean jateko mo-
dukoak dira.

Ez ote litzateke egokiaarrantzaleen etxe gehienetan jartzen di-
ren kontserba horiek ezagutaraztea, batez ere antxua eta hegalu-
zeenak.

Lehiaketa honek irekia izan beharko luke beste itsas-portue-
takoek ere parte har dezaten eta elkarrengandik ikasiz ekintza hau
denen artean bultzatzea.

Honen inguruan, janariari buruzko "Esku-Lanean" erakusketa
bat ere antolatu liteke eta hori ez dute oraindik inon egin.

Errenterian orain dela urte batzuek, euskal-gozogintzari buruz-
ko erakusketa eder bat egin zuten, baina arlo hori askoz zabala-
goa da.

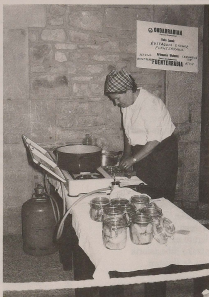
Barazki-kontserberi zernolako tratamendua eman behar zaien,
alegia, lekak, alkatxofak, esparragoak, piperrak, tomateak, mu-
xikak edo udareak nola tratatu behar duten erakustea oso gauza
egokia bait da. Bestalde Iparraldean txerriekin eta hegaztien kon-
tserbaziarako duten trebetasuna ere hobeto ezagutu behar
litzateke.

Beti bakailo, marmitako edo tortila txapelketak jarri beharrean,
beste ekintza batzuek ere antolatu litezke eta horretan lehenengoak
izateko adina izen eta errekurto baditugu.

Nire ustez ekintza hauek urte osoan zehar antolatu behar lira-
teke eta ez udalari bakarrik eta are gutxiago herriko jaietan
pilotatu.

Goi mailako kirol ta kultur-ekintzak oinarritzeko moduko enti-
tate edo instalapen egokiak baditugu, baina agian horiek bultzat-
tuko dituen Udal barruko edo kanpoko ente bat eta aurrekontu
berezi bat falta zaizkigu. Ez dut esan nahi jende ez betetako bulego
haundi batzuek behar liratekeenik, horretarako pertsona bat baka-
rik nahikoa bait litzateke.

Aintzinan Hondarribiar talde batek osatutako "C.I.T." bat
egpm zem gero goi mailaz jardun zuen bere eginkizunetan, bai-
na gaurregun lanerako gogoia bakarrik ez da nahikoa, ezagupideak,
harremanak eta gestioetarako gaitasuna ere behar dira eta hori

Eustakia Oronoz, atuna potoretan sartzen.

noski ongi ordaindu behar izaten da. "Klub Nautiko"n dauden ki-
roluntzien arabera badirudi, bertan ematen den irakaskuntza eta
antolatzen diren lehiaketetaz gainera, nazioarteko estropada haun-
dietan ere sartzeko moduan dagoela. Golf ere hortxe dago, uda
garaitik kanpo egin daitekeen kirola, eta jendeak gero eta harrera
hobea ematen diona. Kirol horretan Txapeldu haundi bat badu-
gu herrian, Jose Mari Olazabal, oso ezaguna eta maitatua.

Eta zer esan dezakegu Eskifaiaz. Abesbatza honen maila Euro-
pa osoko musika esparruan ezaguna dugu, eta etxekoek ongi ia-
kigu nola saiatzen diren kontzertuak antolatzen; garbi dago tal-
de honek dituen harremanak direla medio, gure hirira goi mailako
musika-taldeak etorri litezkeela, ez Tolosara etortzen direnak ba-
rak, baina bai hauren osagarri gisa.

Klink, Azeri eta beste hainbat elkartek ere zer bait esan eta egin
dezakete gure hirian urte osoan zehar ekintzak antolatzeko.

Azkenik, uda hontan entzun dudak zurrumurru bat aipatzera
noa, zezen plaza botatzera omen doazela bertan kooperatiba ba-
tekin etxeak ditzen. Azken urteotan zezen plaza horrek egiten duen
zerbitzuagatik, herriak ez du kalte handirik izango, eta bertan fa-
milia askok bizileku egokiak lor ditzake. Baina turismoa bultzatu
nahi badugu eta lanpostuak sor ditzakeen guztia arreta haundiz
tratatu behar bada, galdetu beharko dugu ea zer den hobe: ze-
zen plaza hori botatzea edo estaltzea.

Juan Jose Lapitz

IZEN JATORREN ONDORIOZKO ARGIBIDE BATZUK

Hondarribia aldizkari honen aurreko zenbakietan izen jatorri buruz eman ditugun argibideak jarraitu dituen oharikoa zen, noski, eritzia eman ahal izateko ageri zaharretatik gaur egungo ahozkatza artekoaz baliatu gara, ikuspegi zuzen eta zehatzetaz jabetzeko beharrezkoa iduritu zaidako lehenik uhartze zabala begiratzear.

Hortarako, azken lau mende hontako etxe izenak, mendez mende fitxatu beharra izan dut, bibliografiatik jasoa eta Udaleko agiritzea behatuz bildu ahal izan dudanean oinarriturik. Hamaseigarren medekorik guti batzuk baizik ez ditut aurkitu. Historian hainbeste ospe izan duen hiri honek, gezurra badirudi ere, Erdi Aroko ageririk urri du. Hala ere, zenbait ondorio atara izan dut eta horien argibide batzuk eman nahi nituzke gaurkoan. Eta, hau ere izan bedi lekuizena kultur ondoretzat errespetatzen eta zaintzen laguntzeko.

Gure egunotan, etxe izenez, hain ugari aurkitzen dugun-ena, -enea atziki jenitiboa ez da agertzen XVIII. mendearren azkenaldira arte. Adibidez, 1787 urtetik Percazena bezala ezagutzen dena, Garibay historiagileak bere Compendio Historial-ean (2. tomo XXX. liburuan) 1523ko gertakariak jasotzen, "caseria, llamada Percaça" eta "casa de Percaça" aipatzen du. Era berean zekarren A. Bernal de O'Reilly-k, "colina llamada Percas" 1638ko hesiko gertakariak idaztean.

Atziki hori, izatez-ena, bokal ondoren -rena forma duena, etxearen adierazle dugu, erdarazko "la (casa) de"-ren kideko. Ikus Mixelenaren Apellidos Vascos (1953) lehen argitalpena 60. orrialdean; -enea eta -renea ondoriozkoak baizik ez dira. Bukae-rako a artikuluak baizik ez da.

Floridalanca kondearren aginduz 1787an egin zen lehen zenso hartan agertzen dira Hondarribiko lehen -nea eta -eneak. Esan bezala, etxea adierazteko. Lehendik baziren ordea -etxe hitzak gainera -egi, -tegi eta -koa, -kua gauza bere adierazteko. Eta, horiek, nik bildu ditudan agerier arabera, ez dute hartu -enea-rik. Esate baterako, ikus ditzagun aurretik edo nahiz atzetik -etxe daroatenek mende mende nola agertzen zaizkigun:

1638an Echeberria, 1841ean Echeberri eta 1969an Etxeberri. Aurrikiz bezala atziki-er: 1625ean Garaicoechea eta 1969an Garaikoetxea; 1638an Barrenechea eta 1857an ere Barrenechea zena, ortografia berriaz, 1969an Barrenechea jarraitzen du. Adibide bat baizik ez da etxe hitzez doanean -enea atziki-erik ez zaiola ezartzen ikusteko.

Gauza bera dirudi -koa edo -kua atziki-er daroanean, -koa hori berez etxearen adierazpena denez. Horrela ba, 1625ean Alchacoa, 1857an Alchacoa eta 1969an Altxa-koa. Bukae-rako a bokal hori, esan beharrik

ez dago artikulua baizik ez dela. Horregatik, uste dut, Ipiztiku baserriak -ku hori-koen berdin duela. Hala ez balitz ere, beste era bateko lekukotasuna ematen dit. Ipiztiku zaharra 1625 en aipatzen du Isastik, Ipiztiku, eta 1969an Udalak egin zuen mapan dator Ipistiku. Jatorri hortatik, ezkon-tza bidez edo, bigarren etxea sortzen denean, 1857 urteko lekukotasuna adibide, Ipisticu-nea sortzen da. Horrela adierazten da noren edo nondikako jabetasuneko den.

Hori baino zaharrag da -egi, -tegi, etxea adierazteko. Eta hori daroatenei ere ez zaie beste ezer erasten. Har ditzagun zenbait adierazpen eta XVI. mendean aipatzen denetik hasiko gara: 1587an Caicuegui, 1787an ere Caicuegui eta 1969an Kaikuegi. Era berean iraungo dute atziki berekoak: Mancia-tegui, Manziategi; Parchalategui, Partxalategi; Tolartegui, Tolartegi; eta abar.

Hondarribia parteari dagokionez behinik-pehin, lehendik etxearen erreferentzia zekartenean, hau da, -etxe, -tegi, -koa, ez dute hartzen XVIII. mendearren azkenalditik ageri den -enea edo -nea atziki-er (aldi berean, oroi honen ere jatorra -ena dela).

Toki-izen tinkoari itsatsirik edo itsatseko -aga edo -eta doanean ere gauza bera gertatzen dela esango nuke, sailkatu ditudan adibideen arabera.

Beko-Borda

Gainera, inoiz izenak berak aldakuntzak edo okerkuntzak izanarren, atzikiak berean iraungo du. Esate baterako, 1625ean eta 1787an Loibiaga zena, 1969an Lobiaga da. 1787an eta 1857an Elbistieta zena, 1969an Ilbistieta. Era berean, joan zen mendera arte Idurmendieta zena, orain Ilurmendieta; Landergorrieta, Landagorrieta. Badira ordea mendeak zehar berdin jarraitzen dutenak, Mugarrieta bezala, 1620an aipatua eta 1969ko mapan berdin jarraitzen duena. Baina, -aga eta -eta tokikotasuna daramatenetan ez da agertzen -ena, -enea atziki-erik. Kasu hortan, badirudi lekuizenak etxeari tinkotasun berezia ematen diola.

Badirudi -aga horrek toki jakin bateko

finkotasun soila ematen duela eta -eta antzerako zerbait, baina era berean ugaritasuna, Azkuek zionea.

Hondarribiko -enea, -neak ordea, badute beren interesa berriak izanik ere. Arestian esan bezala, etxea adierazteko da, "halakorena" aditzera emanez. Hizketan lehen lehenagotik erabiliko zen, Gonzaloren etxe-ari Gonzalona (1787) deituz eta hala pasatu agerietara. Idatzian behintzat lekukotasun seguru xamarra dugun Hondarribian, XVII. mendean kasu bakar bat bera ere ez zaigula agertzen. Ordurarte izenak soil soilik erabiltzen ziren, eta XVIII.aren azkenaldia atziki hori sartzeaz ez zaiela itsasten lehendik etxe erreferentzia zuten -egi, -tegi; eta, -koa, -kua zeramaten. Era berean, badirudi lekukotasuneko diren -eta eta -aga atziki-ekin ere jokabide bera hartzen dela.

Etxe adierazpeneko atziki berria, gehienbat ponte izenetan erabiltzen da, baina baita ere lehenagoko deiturretan oinarriturik ere. Azkenik, baita izengoitiz, ofizioz ere tituluz ere. Titulu eta ofizioen zenbait adibide eman nituen aurreko zenbakian (ikus, Hondarribia, 15. zerb. 9.orr.).

Esandakoaren lekuko, hara hemen adibide batzuk: Aramburu 1598 eta 1638 urteetan agertzen da eta 1787tik Aramburunea; 1638 Arburu, 1857an Arburunea; 1625eko Alquiza, 1787an Alquizeneta. 1625ean Ochote izen soilez zetoirena, 1787an Ochotonea; 1625eko Peruzo, 1787an Perukonea eta 1969an Perukenea (oroi, 1787an bazela Pe-

ruco berri ere). Izengoitiz edo ezizenetako bat dugu Pellobeltzene, 1857an Pellobelchenea bezala aipatzen zena. 1787tik Pelentifenea bezala ezagutzen denari, seguruenik 1638an bizi zen Bernal de Pelentinengandik hartua izango du. Baina historiako pertsonaiegandik datorrenik ere bada aski eta denak aipatzeaz luze arituko ginateke.

Lekuizen zaharrak, deituren iturburu diren baserriak barne, historiaren atzeragi dira, gure sustraiak eta hizkuntza bera hobeto ezagutzeko lagungarri.

Juan San Martin

ITXASOKO KONTUAK

"HONDARRIBIA" aldizkaria erriko jaiek dirala-ta aundiagoa atera nai izan du-te. Ta orregatik neri ere laguntza eske eto-ri zait beronen arduraduna. Ta ni orain olako laneri utzita ba-nago ere ezin esan izan diot ezetz, eta emen asten naiz zer-bait egin naian.

Edozer gai jorratu nezakeala esan dit berak eta itxasoa aukeratu dit. Ez da kon-tu arrotza nitzat. Legorrek gizona ba'naiz ere arrantzaleak urbil-urbiletik ezagutu izan ditut. Aita ala bai zan. Amabi urte ni-tuala il zan eta ordurako bi tretsa enkar-na-tu bear izaten nituan egunero, neguan.

Edozer gauzatian aldaketa aundiak izan dira gure denboretan. Ta arrantza ta arrantzak ontzietan ere bai.

Ni jaio baiño leenagotik ziran makiña-dun ontziak, baporak, motor txikiak eta abar. Baina makiña gabe, belan ibiltzen zi-ran ontziak ere ezagutu nituan. Orduko baporen tamaiñoakok ziran, txalupa aundi edo potin aundi zeritxoena. Egaluzetan bakarrik ibiltzen ziran, udan, Santander eta Asturias'ko itxasoetan. Ondarra's'n, nire errian 1922'garren urtean bu-katu ziran; urte artan ekaitzak arrapatuta txalupa aundi bat galdu zan, gizon guztiak, bederatzik, bizia urpean emonik. San Pedro zan ontziaren izena. Uda ura izan zu-ten azkena.

Orduko baporak ere ez ziran egokiak; oraingoan ondoan balio gutzi zuten. Txi-kiak ziran, eta indar gutxioko makiñak iz-tuzten. Ez zeukaten, lanerako ta ibiltzeko laguntza diran tresnetatik ezer. Brujulea bakarrik, berak konpasa izena emoten zi-otena. Ezta puenterik ere. Lemazai, eze-ren babesik gabe lemanakari elduta joaten zan ekaitza ba'zan ere. Antxe, bakarrik eta otzak ilten, Exkote'ra zijozanean ere, lau eta bost ordutan.

Arrantzak ere asko aldatu dira ordutik onara. Leen, neguan, bixigutan ibiltzen zi-ran. Irabazi txikiak izaten zituzten. Iru-lau arrua bixigu partillarako ta nobere tretsak artutako arrai merkeak kolajo, berlenka ta olakoak apaitarok. Txandaka, gizon bi-rek bakarrik eramaten zuten egunero bi-xigua. Tretsak, montemayorrak ordain-tzen zituan astero partilletatik zer bait ja-soaz, eta osorik ordaintzerik izan ez zuten neguak ere izaten zituzten. Orduan ez zu-ten paroko ezer. Gabon inguruan kofradie-tatik bost duro-edo jasoko zituzten; jeta pozik!.

Antxoak ere asko oraindik desberdin arrapatzen zuten. Leenengo baporak izur-den atzetik egun guztian ibilliko ziran, manjuriak ateratzen ba'zuten sarea jaur-titzeko. Gero, apiril erdi aldean motor txi-kiak Ondarra'n "sareetan" esaten zi-tzaion eran asten zitan eta baporak ere bai antxoak geiago sartzen zenean. Au da, sa-reak zuzenean botatzen ziran, kortxoak ur-gaiñean ziztuztela ta berunak belan. An-

txoa bakoitza zulo bakoitzean sartuta arra-patuta gelditzen zan eta banaka banaka atera bear izaten ziran arrapatutako ant-xoa guztiak. Ori egitea lan aundi izaten zan eta antxo asko zekartenean, legorre-ko jendeari deitzen zieten ortan laguntze-ko ta andra ta gizon joaten gifan saria irabaztera. Neroni ere makiñabat aldiz joan nintzan nere betiko lanera baiño len, du-ro batzuk irabaztera!

Orduan ez ziran ardoran antxotan ibil-tzen; era ortan arrapaten ibiltzeko antxo-arentzat kaltegarria zala uste bai zuten, au da, arrai baidi egiten zuela, berak mari-ñelak galazita zeukan.

Baiña ba-zekiten goitarrak orrela ibilliaz arrapatzen zutela ta beaurak ere erabaki be-riren bat artu bearra zutela esaten asiak zeuden. Ta batean, 1948'garren urte in-guruan, batzarra egin zuten Ondarra'ko kofradian ardorean asi bear ziran ala ez erabakitze. Ezetzkoak nagusitu ziran. Bat bakarrik, Solabarrieta'koak agertu zi-ran ardora arrantzan astearen alde. Alan-txe amaitu zan batzarra. Baiña polita pa-satu zan arratsalde artan. Denak bapor guztiak ardorera joan ziran eta jgaur arte!.

Egaluzetan kazan arrapatzen zan arrai. Bapora ibillian zijoala aparejoak bo-ta uretara ta arrai amuan arrapatuta ze-goala konturatzen ziranean ontziaren marta apur bat gelditu, egaluzea erre-za-go ontziratzeko.

Nire erriko arrantzaleak San Pedro'a'k pasatakoan joaten zira agotzuko Andra Mari edo Ama Birjiñak arte Santander eta Asturias'ko itxasoetara ta ango errietan saltzen zuten arrapatzen zuten egaluzea.

Orain gutxi irabazten dutela esaten da ta orduan gutxiago. Nire aita 1926'an il zan eta sekula ez zuela urterik izan bere irabaziaz mila pesetatik gora izan ziranik.

Gaur itxasoarekin asko arduratzen dan jendea dago. Edo beintzat leen baiño as-ko geiago. Eta bear ere bai. Problema-er-geitu egin bai dira. Leen itxaso guztiak da-nenak ziran; iru milletatik kanpora edozein itxasotan arrantzan egin zezakean. Ondo gogoratzen naiz Ostiral Santu goiz batean Ondarra's'n atera zan zalapartarekin.

Prantzes bat zebilela arrantzan Ondarra'ko ta Lekeitio'ren arteko Sagustan sardiña kalan eta gora-goraka zegoen mariñel jendea. Ta bai deitu ere Lekeitio'ko Ayudan-tia'koei ori al bait ariñen galazi zezan. Ta itxas gudariekin atera zan ontzi bat, bai-ña Donibane Loitzun'go arrantza ontzia bizkorrago zan eta lasai joan zan arraiez beteta.

Donibane'n ba-ziran iru edo lau onda-rrutar mariñel ara bizitzera joanak eta aiek ba-zekitela emen Ostiral Santu eguna jai aundia zala ta itxasoan lana lasai egin ze-zakeala ta ondarrutar aierri erria emanaz itz egiten zuten jendeak.

Bai aurrerabide asko sartu da emengo ontzietan ta asko geiago ani da arrantzi-akutu egiten dioten edozer kontutan. Itxa-soak aztertzen ari da Servicio de Investi-gación Oceanográfica. Ta baita ere or ja-rri dute Txatxarramendi ugartearen Institu-to de la Ciencia y la Tecnología Pesquera erderaz deitzen zailona.

Ortik jo bear da. Arrantzan zer egin lei-tekean ongi aztertu. Alegin guztiak egin-da ere itxasoari geiago ateratzea kostatu-ko da ta.

KAMIÑAZPI

KATIA

ARGINDA

VIDEO - TV

ELECTRAGAILUAK

PHILIPS
THOMSON
SANYO - FAGOR
BALAY - ZANUSSI
SUKALDEKO
HALTZARIAK

ZORIONAK!!

HONDARRIBIA
Javier Ugarte, 6

ARRANTZA

Uztaileko alean aurreratu nuena, gertatu da. Arrantzeleek bildur ginela arraiaren salmentari buruz, hau da, saldu ezinik ibiliko ginela, esaten nuen han, eta halaxe izan da. Sartu dena saltzeko a ze arazo larriak!

Lehendabizi, 1986 urterako jarri ziren **salneurri minimoak** gogoratuko ditut, **hegaluzearenak** noski. Kontserba fabriketarako: 310 pta/kg. eta freskotarako, 315, 320, 330 pta.

Baina aurren, egun hauetan darabilkigun prezioak, begira nolakoak diren: Kontserba fabriketarako (eta gainera estranjeriarako, Frantziarako): 250-240 pta/kg. eta freskotarako: 270-250 pta/kg. Egunen baten bakarrik ordaindu da gehiago, lonjan arrain gutxi zegoelako.

Sudafrika eta Panamatik

Kontserberoek konpetentzia izugarri dute beste nazio batzuetakoekin, eta horregatik pagatzen dute hain gutxi. Baina freskorako erosten dutenek... nik ez dut ulertzen, eta lotsagarria da. Zeren gero arrandegian erosten duenak ere gutxiago ordainduko bala, tira!, baina gehienetan ez da horrela.

Freskotarako prezioak, segun eta kontserberoek nolako prezioa ordaintzen duten markatzen dira. Baina lehen ere esan dut, kontserberoek konpetentzia gogorra dutela, eta hala, freskeroko «aprobetxatu» egiten direla dihardu. Lonjan joan den urtean baino merkeago egiten du hegaluzeak.

Uztailaren bukaieran hala izan bazen, zer ez da gertatuko irailaren amaieran? C.E.E.n ez dauden naziotatik inportatzen dute arraiak. Nork ulertzen du hori? Eta gu bitartean saldu ezinik. Sudafrika eta Panamatik omen dator gehiena, nahiz eta hemengoak baino askoz kalitate txarragokoa izan. Horrela gainera, desprestijiatu egiten da hegaluzea.

Hegamotza nahiko hatzeman da, eta salneurriak gorabehera handiak izan dituzte, ba asko ekartzen bada, jeitsi egiten da prezioa. Batzuetan, 10.000 kg. daude lonjan, eta beste batzutan 50.000 kg.

Legatzetan, berriz, 25 ontzi bakarrik dabilta, beste guztiak hegaluzetara joanak dira eta. Legatza joan den hilean baino gutxiago ekarri dute, eta, adibidez, uztailaren 23ko salneurriak, honela izan ziren: Legatzak, 1.250 pta/kg; medianak, 840 pta; Peskadillak, 614 pta.

Etorkizuna

Bistan dago aurtengo kanpaa guztia antzera joango dela, arrantza onakin eta prezio bajaranekin. Horrek esan nahi du arrain asko beharko dutela ontziei. Gero negua luzea izango da, eta hegaluzetako

kanpaaik markatzen du arrantzaileen ekonomia.

Hegamotzaren arazoa ere berdin berdina da. Abuzturaino prezioak nahiko mantendu baziren, Ama Birjiñaren astean behera egin zuten. 240 pezetako prezio minimoari ezin izan diogu eutsi. Hamabost egun lehenago 350 pezetetan saltzen zela ikusi eta orain horrela. Zerk eragin du aldaketa hau? Ba lehen Frantziara bidaltzen zela, baina egun hauetan Mediterraneo portu frantzesetan hegamtz asko sartu dela, eta horregatik hemen behera joan da. Hain behera, kontserbatarako 190 pezetetan saldu dela, eta 30/35 kiloko atunak beherago oraindik: 190 pezetetan.

Legatzetariak

Ez zuten ia deus hatzematen eta ia denak hegaluzetara joan dira. Dozenaren bat ontzi bakarrik izango dira legatzetan jarraitzen dutenak. Baina hauek ere, hiru-lau egunetan ezik, apenas dakarte gauza haundirik.

Salneurriak horrela dabilta: Legatzak, 1.600 pta; Medianak, 850/750 pta; Peskadillak, 570/530 pta.

Herriko festak

Astebete bakarrik falta da, eta arrantzaileak ilusio gogorarekin daude egun horietarako.

Baina... abuztuko Ama Birjiña bezperan, hegaluzetako 25.000 kg. saltzera gindoazela, arrantzale batek hau komentatu zidan: "Eguneroko bat diat barkuan, eta hantxe apuntatzen dizkiat eguneroko datuak, eta atzo etxera gentoze, hauxe irakurri nian: "Hondarribian 2.800 kilo atzera diagu 282 pezetetan, eta Santanderren 1.300 kilo 312 pezetetan". Datu hauek 1982 abuztuaren 20an neuzkan idatziak. Bost urte pasa ditut, eta begira!..."

Nik uste dut komentario beharrik ez dutela nere lagunaren hitzek.

Andres Olaskoaga

ORDU MAJIKOAK

Iluntzen ari zuen bezala, nere bihotza ledo burua, ez nago ziur! argitzen hasi zen poliki poliki.

Oraindik orduak itxaron beharko nituen gauaren hots ixila en-tzun nezan, baina nere barrua erne eta zurt zegoen momentu ho-rrer zain.

Noiz pake hori! Kalean gora eta behera nenbilen, jendea, jen-dea..., hitz arrotzak, soinu arrotzak, algara arrotzak, bai.

Benetan nere herri hau arrotza bihurtzen zait uda parte hone-tan, eta gauaren bareratzat una horietan, orduan bakarrik, —bizirik nago!— esan nahiean, ezagun eta nere bihurtzen zait.

Goiz jeiki beharra nuela eta, denbora izan nuen Benta aldetik, Butron Pasealeku eta hondartzara aldera espigoitik bueltatxo bat emateko.

Eta gure herria ikusi nuen, gure jende artean murgiltzeko aukera.

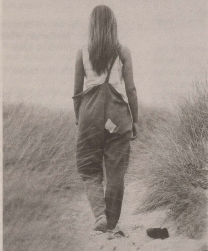
Neguan lez, betiko martxa: arrainen deskarga, kamioiak, gi-zon izerdituak jo ta ke, benterak alde batetik bestera, ontzi bat karuan, aitona blagan...

Nere begiak argitu ziren eta eguna ere bai.

Udako egun argietan gure herria pixka bat galtzen dugu ber-takoe, kanpotarren eskutartean dago, beraien aukerara.

Baina beti gelditzen zaizkigu ordu majikoak, eta guk bakarrik, eta ez beste inork, dasta ditzake.

Maribi Mariskal

NORBAITI

Zer edo zer idazteko eskatu dit norbaitek. (Zer edo zer idatzi? Ha-lajaina!) Nik idazten baneki bezala. Nik hizki bat bestearen ondoan ipintzen bakarrik jakingo ez banu bezala. (Aizul! Zer da idaztea? Txiss! Ixo, ez dakit bai!)

Ez, zuk ez egin farrerik! Badakizu horrela dela. Bai, zuk inork baino hobeto dakizu hori. Badakizu, baita hori ere, idazteko ohitu-ra, inoiz eduki badut, galdu dudala.

(Eta, zer egin orain? Jarraitu ala isilik egon? Hau da zalantza! Nork agintzen dit horrelakotan sartzen? Zuk? Ikusiko duzu!)

Dena delata, norbait horri ez diot ezer esan, eta onartu dut egin-behar hau. Eta saiatuko naizela esan diot. Eta ez dakit zer idatzi. (Ai, ai, ai...!)

Hitzak galtzen dira mugagabea ubertso izanezin batean.

Noski! Badakit zer egin!

Eta txirrinda hartuz, hegaz noa hitz galduen bila.

• • • •

Eguna grisa dago oraindik. Uda. Hodei txuriak esnatzen ari di-ra, eta eguzkiaren berri dakarkigute. Itsasoak, bare-bare, historiau-rrako monstro izugarri bat dirudi. Haundia bezain alferra. Beroa. Beroa besterik ez da arnasten. Itogarria. Jasangaitza. Eta zama as-tun bat nire gainean. Kilo eta kilo haizeren zama. Itogarria. Ez da ezer mugitzen nire inguruan. Itsasoa bare. Haizearen molekulak gre-

ban. Hondarra geldi, toneladako hondarrak. Norbait hondarra zan-patzen... ni naiz... Noraezean noa, edo ez... Bero honekin galdutako egin ditut nire pentsamenduen edukia. Urte egin ote dira?

Txirrinda eta biok... gabilta... Baina gero eta geldiago.

Urtean ari gara biok eta ke koloredun bat eguzkirantz igotzen da, geldi-geldiro, argazki geldituaren giro hau aldatu nahi gabe. Hitz galduen bila...

Ez nizan esan? Ezetz?

Bapatean, hitz txiki bat aurkitu nuen. Baina gero eta haundiago egin zen. Eta mundu osoa hitz hori bilakatu zen.

Bapatean, zu zaude. Zu bakarrik, osoa eta ukaezina. Eta ez dago zu hori betekoa duen inongo izenik. Pertsona ez zarela esan nahi dizut.

Ez duzula ulertzen? Tira ba, ez esan hori.

Entzun.

Zu izugarri bat bakarrik dago bestaldean, nire surrean. Eta zu hori ez da «zu» edo «zu» arrunt bat, ez da esistitzen. Baina izendatu dudanez gero, hor dago: bera da ezer baino benetakoa, ezer bai-no distiratsua, ezer baino...

Zer edo zer idazteko eskatu dit norbaitek, eta idazten ez dakida-la esatea ahaztu egin zait.

(Aizul! Bukatu duzula...)

A! Bai? Ufff...!

Eurine Martinez Juanaberria

NIK ETA BERA EUSKERAZ!

Zuk, euskara dakinrak, ez baduzu egiten hirietan, tabernetan, kaleetan... Edonon ez edozein gauza egiterakoan.

Esaiguru zertako nahi dugun, mila edo bat, egunkari euskaldun.

KULTURA

UDAL MUSIKA ESKOLA

Igaro den 86-87ko ikasturtean hainbeste itxarotako UDAL MUSIKA ESKOLAREN toki aldaketa gertatu da, Polikiroldegiko lokaletatik **Denda-kaleko** kuarter zaharrera pasiaz, gerra aurrean **Udal Musika Akademia** izaniko tokira, hain zuzen.

Erdi aldera inguratze honek dakarren abantaila kontsideragarriaz gain, era nabariar hobetu dira, baita ere instalazioak, nahiz eta lehenbait lehen zuzendu behar-ko diren akustika arazo larriak. Saior berri bati eman zaio hasiera, pasa den ikasturtean **Musika Eskolan**. Beren garaian ikasteko aukerarik izan ez zuten pertsona helduentzako **solfeoko klaseak** jarri dira, afizio musikala garatzeko bidea itxirri zeukaten eta.

Esperimentu gisa, ikasle kopuru txiki batekin eman zitzaion hasiera. Ondorioak onak izan dira benetan. Ikasle batzuk instrumentoren bat ikasten hasiko dira, eta ia denek jarraituko dute solfeo ikasten.

Bost dira irakasleak gaur egun, **klarinetea, tronpeta, txistua eta solfeo** irakas- teko. Ikasketak laugarren urteraino ematen dira, bai instrumentotan, eta bai solfeotan.

Orfeón Ondarribi, 1946. Zuzendaria: Alberto Lasa.

Musika Eskolako ikasleak, eta horrek ekarriko duen arazo larri bat **toki falta** izango da, denak kabitzeko. Instalazio berriak izanarren, berehala txikiak gertatu bait dira, Eskola honek izan duen arrakastagatik. Izan ere, ikasleen kopurua bikoiztu egin da.

Dena den, lanean jarraitzeko gogo

haundiakin gaude, hondarribiar guztiei, edo nahi dutenei behintzat, musikaren oinarriak irakasteko. Horretarako tokiak prestatu beharko dira, eta ikasle eta irakasle kopuruak ere gehitu. Udalak begiratu beharko du arazo guzti hau, jende asko delako musika ikasi nahi duena.

A. Lasa Ansadas

Eskifaia Abesbatzak parte hartu zuen Santanderko Nazioarteko Musika Jaialdi Zikloan, abuztuaren 3an, Espānako Orkestra Na-

zionalarekin batera.

Abuztuaren 7an, herrian bertan, Gipuzkoako Enparantzan kontzertu entzungarri eta ederra eman zuen, Donostiako Orfeoiko zuzendaria izan zen Antton Ayestaranen omenez. Kontzertuaren programa, balio artistiko punta puntakoa izan zen, Voenansky, Arca-delt, Gallus, Zanchetti, Colino, Platzer, Valach, Sorozabal, Brahms, eta Faure-en obrak abestuz.

Beti bezala, **Jabi Busto** izan da zuzendari trebea.

ERANTZUNA

Geronekoan Hondarribiko bi euskaltzale etorri zitzaizkidan iker-
to bat egiteko aitzakitan bezela, baina galderatxo au egin zidat en:

—Zuk nola ikasi edo zer egin dezu olako idazlea ateratzeko?

—Aoa betekoa itz orrek esan nai duen aña naizenik ez det uste,
idazle sagaratu oyetakoa beñepein ez, eguneroko egin bearrei ebas-
ten dieten tarteketan egiten det, denbora pasa bezela, nere idatz lana.

Baña dana dala, ez dit neri liburu bat nola egiten den inork era-
kutsi, ortarako eskola izugarriak ere ez daukat eta.

—Orduan nola idatzi duzu orrenbeste liburu, arrera ona izan dute-
nak gañera?

Berrogeita amazpian il zan nere aita zana. Bere bizitza aipa-
garria zala ta idatzea pentsatu nuen, baina banituen nere zalantzak,
bertsuetan edo itz laun idatzi.

—Proba txiki bat egin bear dit-nion nerekitoa, ta itz lauan idatzi
nuen, eta ixildu nintzan puska baterako beñepein.

Gero pralle euskaltzale batek eskatu zidan, baina itzuli ez; gal-
dutat joa neukan bada.

Aita Zabala orduan azaldu zan, nere aita bertsolaria zalata, libu-
ru batean atera nai zituala aren bertsuak, eta aren bizitzako xeeta-
sun batzuk eskatu zizkidan. Nik ala erantzun nion:

—Baneukala kuadernotxo bat idatzia, ta olako prallek eraman
zidala.

Andik egun batzura etorri ta ark mai gañera bota zidan esanaz:

—Auspoak orain arte atera duen libururik ederrena au da.

—Argitaratu zazu orduan, eta ortan geratu gñan.

Aita Zabala tartean sartu zanean igerri nion, bertsuetarako ezik
liburuak idatzeko ere baneukala etorria, bestela beste libururik idatzi
gabe joango nintzan mundu ontatik.

Oraintxe bederatzi urte dira igerri niola ta aita Zabalarri zor diot.

Alperrik ariko da ikasten etorria ez daukanik, ez da beñere ber-
tsolari osoa izango. Salomon baño jakintsuago izanagatik, ez da idazle
jatorra ere, berezkoa ez duanik. Jakitia, beti ere ikasteak zerbait jan-
tziko du. Baliteke nerekin bat ez etortzea, baina nere iritzia au da.
Denok izango degu zerbaitetarako berezko ori billatzen jakin bearra.

Etxaniz jaunak esan zidan bein, amaika sari ba zitula bere ipui-
enatik irabaziak, baina eleberri edo nobela bat asita bukatzeko algo-
rik etzuela izan.

Etxan bada ura edozein moduzko idazlea, sayatua ta jakintsua
gañera.

Idazten ari zeraten oien artean nork daki Zerbantes baño obea-
goren bat ez ote dagoen ixilik, bere ez jakinean? Prueba txiki bana
egizute.

Munduan zear eta erromes goazen ta azken langara iritxi geran
xaarrok, eragozpen ta jazarmen guztiak garaituz, euskal zuzi edo ar-
gia pixtua dakarkitzuegu olinpiadetan bezela. Itzaltzen utzi edo pix-
tua eduki zuen esku dago.

Atano

Xalbador Zapirain

—Nere aldetik galdera orrentzat erantzun auxa bakarra daukat:
Denen gañetik, bearrezkoena, etorria dala, bertsolari batek bezela.
Ez diot inongo liburu egilleri jarraitzen. Nere erara idatzi nuen le-
nengoa; arrera ona izan zuela jakin nuenean, etorri zan bigarrena.
Au ere erriak ontzat artu zuen. Geroztik banaka banaka zaspitara-
no. Jainkoak osasunik ematse ba dit, Txoritokiko aritz xaarrari or-
belen batzuk oraindik eroriko zaizkio.

Nere etorria, bertsolaritza zala uste nuen eta etxean, tabernan
ta sagardotegietan kantatzen arihua naiz, poliki moldatzen nintzan.

Orri jarraitzeko asmoan nebillala nere ametsak laxter moztu
zizkidaten.

Ogeita iru urte bete berriak nituela, ogeita amar urterako Iruña
gañeko mendi ostatu batera bialti niñuten golperik jo gabe, egoera
ta mantenua ordainduakin. Bostgarren urterako alare aizkatu nin-
tzan andik. Orduan oraindik bizi bizi zegoen euskal maitasuna nere
biotzean.

Baña euskerarentzat zoritxarrez, giro kaxkarra arkitu nuen. No-
nai ikusiko zen idatzi nazkagarri au:

—Si eres buen patriota habla español. Edozein mukizuk arpegi-
ra esango zizun: «Habla cristiano» eta zure amorru guzia biotzean
ito bear.

Eratat utzi nion bada kantatu ta idazteari ere.

Gerora, egokiera obeak etorri ziranean, berriro asi nintzan. «Ze-
ruko Argia»n ta «La Voz de España»n, Basarraren birtate argitara-
tu nituen lan batzuk.

HERRI DEMOGRAFIAREN GOITIBEHERAK

EZKONTZAK

UZTAILA

- 17: Francisco Javier TEL y VEGA
25 urtekoa - Hondarribiarra
Maria Gemma AYERZA IRIGOYEN
28 urtekoa - Lesakarra.
- 18: Antonio CUESTA PATO
27 urtekoa - Hondarribiarra
Ana Maria SENOSIAIN EGILAZ
24 urtekoa - Irundarra
- 30: Jose Luis NARRO SAURA
32 urtekoa - Hondarribiarra
Reyes NOVOA BEHOBIDE
25 urtekoa - Irundarra.

JAIOZAK

UZTAILA

- 17: MIKEL Zelaia Agirre
J. Alberto eta Mª Eujenaren semea.
Itsas-Arri, Arroka-Punta, 2-3ª esk.

- 19: MAITE Aranda Amunarriz
Anjel D. eta Mª Teresaren alaba.
Itsas-Ondo, 5-2ª eskub.

- 28: OIER Etxaburu Mateo
Ignazio M. eta Klararen semea.
Aikiza-Enea, 2-1ª ezk.

ABUZTUA

- 1: NAHIKARI Oronoz Escudero
Alfredo eta Mª Mercedesen alaba.
San Pedro, 53-2ª ezk.

- 1: MAIALEN Campaña Susundegi
J. Jabier eta Mª Joseren alaba
Bidasoa, Endaia-Etxea, 1^a A

- 6: RICARDO Luna Urraca
Franzisko eta Mª Pilarren semea.
Zuloaga, 40-1^a C

- 9: JOANE Espinda Rosset
J. Antonio eta Susan Maryren alaba.
Sorrotagain, 4

- 14: ALAITS Oleaga Sorondo
Iñaki eta Mª Teresaren alaba.
Tximista, 1-2ª ezk.

HERIOTZAK

UZTAILA

- 20: Tomas SANCHEZ CABALLERO
65 urtekoa - Santiago, 5-2^a C.
- 21: Josefina GARCIA ARENAZA
59 urtekoa - V^a Labrousse, Amute.
- 29: Teodosia DOMINGUEZ GUTIERREZ
54 urtekoa - Iruzubi, 10
- 30: Ignazio UGARTE GAZTELU
74 urtekoa - San Pedro kalea.

ABUZTUA

- 9: Antonia IRASTORZA LIZARAZU
80 ur. - Zaldunbordatxiki baserrikoa
- 12: Maximiana IRIDOY BERROTARAN
84 urtekoa - San Pedro, 24-1^a
- 14: Martin ZUBELDIA TOLEDO
61 urt. - Aginaga Sasi baserrikoa.
- 14: Eloisa PACHECO ANTUNEZ
80 urtekoa - Ubilla, 8

Juana ACERO QUEREJETA

HONDARRIBIKO EGURALDIAREN DATOAK

EGURALDIA 1987	Urtarrila	Otsaila	Martxoa	Apirila	Maiatza	Ekaina	Uztaila
Bataz besteko tenperatura	8,2	7,3	9,6	10,3	8,6	18,3	16,7
Maximen bataz bestekoa	10,2	12,3	14,9	20,0	18,8	21,7	23,8
Minimen bataz bestekoa	1,7	5,0	6,3	9,7	10,2	13,4	17,1
Tenperatura gorena	20,8	23,0	22,8	29,4	29,0	31,0	27,6
Tenperatura behearena	- 4,4	- 1,8	- 0,2	3,4	6,2	9,4	12,8
Euri-litroak	127,4	219,5	128,7	96,9	54,0	165,1	70,2
Egun euritsuak	16	28	17	13	13	12	16
Ordu eguzkitsuak	80,8	64,9	129,5	193,1	187,6	191,0	151,0

KEPA

JATETXEA

Villa TXAUTXABA - Tel. 642927
HONDARRIBIA

San Pedro dugu kalea
Done Pedro kofradia
Kepa ez dut uste santua denik
baina ederra jatetxea.

PARIS

ILEAPAINDEGIA

Santiago kalea - Tel. 641010
HONDARRIBIA

Jakiña da emakumeek ordu pila bat pasatzen dutela ileapaindegitan, ez da egia txikiagoa gizasemeak gero eta gehiago joaten gerala ileapaindegi hauetara, gure itxurak asko irabazten omen du. Pentsatzen ari naiz TXAMAKO ez ote dugun bialdu behar honelako batetara ea itxura aldatzen dioten.

KONTUZ ERORI GABE

Zigor ontaz, Uda, ba'al-duk aterpe?
Ara zuzen nazak, luzatu gabe!
(Lizardi)

Askotan entzun ketu dugu gauza bat egiterakoan benetan balio duena asmoa dela. Baina gezur hutsa da. Batez ere egun, noiz jendeak betetzen dituen asmoak hain gutxi direnean. Hitez, gauza asko egin nahi dira, baina gero aski gutxi egiten dira. Hori isladatzen da bai erakunde politikoan arauetan, bai gizakien esanetan, baita ere denon eguneroko bizitzetan. Apika horrexegatik, asmoen muga hestuak derrigorrez onartu behar dira.

Abokatuak ere hor barrena dabilta. Bezeroen interesak defendatzen beti. Bezeroak arrazoinik duela?, ez duela?, ez du axola, bere lana bezeroa defendatzea da eta kitto. Jakina, gaurko gizartearen beharrezkoa dela joku hori eta hori dena, baina guztion moralara hor bukatzen da interesetan.

Horrela txol gustora gabiltza gure herriko kaleetan, batipat orain udan, pozikan gaude benetan, azkenik ikusi baita gure hizkuntza zaharraren zabaltea, gaur egun, bederen gure herri aratzean, oso arraro litzateke, ezaditu hobe esanda, gazte bakar bat aurkitzea euskeraz egiten ez duena. Azkenik, jendeak euskerari buruz hitz gutxiago egingo du, hain egoera pozgarria ikusiz.

Udako egun guztietan hainbeste jende ikustean gure herriko kaleetan hitz bat nagusitzen da gure ahoetan. Logikoa. Noski, hain herri xarmanta denez, logikoa da ondoko herrietako (mundu guziko batzuetan) jendea etortzea. Logikoa ere portuko

Maria Jesús Sagarzazu, kantinera 1952.

etxartek duten lurrin zoragarria. Herriko kronista batek dioen bezela, zein poza dena jendek beteak ikustean, zein giro jatorra, heldu den udan saltoka aterako gera etxetik saltoka hainbeste ondasun dastatzen.

Baina egia onartu behar denez nahi ta nahi ez, aspertzien gera. Azken finean, inork ez du ulertzen urtearen dibisio estrainu hau. Hemendik pixkatara, donostiarrak bezela hasi beharko dugu, jaiak meresten ditugula esaten.

Hala ere, telebista jar dezakegu, edota Serraten diska bat, berriro entzun ahal izateko hegoaldeko sensibilitatea, zein ondo maitatzen den han, mediterranea, zein itsas sentikor, eta gu hemen kantauriko kafeak, ia sentitzen ez dugunak, zer esan dezakegu bizitzaz?, guk, eguzkia eguneroko ikusten ez dugunok. Hau paraderoa, zeren europarrentzat, hau ere Afrika baita.

Beno, bidai bat egin dezakegu gero abentura batzu kontatzeko. Jakina, gaudenetik atera nolanahi. Ez dio axolarik nor, baina atera.

Edo betiko kontuak aritu. Zenbat aldatu den herria, korreosen zegoen zuhaitz haundia, ez dakit noraino allegatzen zer itsasoa, eta abar. Noski, iraganak beti hobe dirudi.

Bitartean, masan izkutatzen jarraituko dugu. Hor tartean nahiko lasai egoten da eta, eguraldiaz betiko txorakeriak esaten eta entzuten. Eta, zer arrai, euria egiten badu, berriro ikusiko ditugu beraneantzen xira horiak. Plazerik ttikienak onenak omen dira...

Nahiz eta jaiotzen tasa beheiti fan, dena hurrez beterik dago. Eta badugu entzuna esaldi bat uda hontan, haurrak san pedro kaleko taulatu erraldoira igotzen direnean, "kontuz erori gabe". Baina beste gauza asko entzun genezake, zeren "Fuenterrabia es precioso en verano", edo, goazen a "fuente" pote batzuk hartzea, edota "Fuenterrabia: Veranos de España", eta bukatzeko, goazen "a la playa de Francia". Aupa gaiztial!

Iñigo Etxebeste

ALAMEDA

TABERNA

Lehen Tomas zena, orain Kontxi,
berdin da, Gartzinia
beti izango da hori, Gartzinia.

Itxas-Lore

LOREDENDA

S. Pedro, 65 - Tel. 640202
HONDARRIBIA

Itxasoak lore asko
eman ditu, baina zihur nago
Hondarribiko itxasoak eman
duen lorarik ederrena
legatza dela.

KANPINTXO

ARRAINDEGIA

Damarri etxea
HONDARRIBIA

Zein ez da oroitzen orain
dela hogeit bat urte kalean zehar
ikusten genitun arai saltzaile
haiek. Abots eder haien parekoak
gaur eskifaia abesbatzan
bilatu behar.

**MARGARITA AGINAGALDE,
104 URTE**

Margarita Aginagalde Sorondo, dugu, zalantzarik gabe, Hondarribiko pertsonarik zaharrena. Zaharrena edadez, baina ez espirituz.

Margaritak 104 urte bete zituen uztailaren 20an. Osasuntsu eta zoriontsu bizi da andre maitagarri hau, Pasaia Kaleko bere etxean, hilobak kontu egiten diolarik.

Adinagatik, etxe inguruan erretiratu bizi da, baina bizimodu normal normala egiten du. Goizeko hamarretan jeikitzen da egunoro, eta ilunabarreko zazpirak aldeira oheratzen Jan ere beste edozeinek bezala egiten du, batere errejimenik gabe. Ikusi ere oraintxe arte oso ongi egiten zuen, egunkariak irakurritz etabar, baina orain piska bat jeitsi zaiola esan dugu.

Euskalzale fin ikusi dugu Margarita. Euskaraz argitaratzen dugula "Hondarribia", esan diogu, eta "euskaraz egitea nahi duela, bai horixe, euskara delako berak beti maitetan izan duena". Ejenplu ederra oraingo gazte eta zahar askorentzat.

Datorren urtean ere bisita egingo digula, agindu diogu, eta pozik aditu du gure promesa. Hala bedi!

Zorionak, Margarita!, eta osasuntsu jarrai dezazuela urte askotan!!

«HONDARRIBIA» aldizkariak

GAZTEEN MUGIMENDUA HONDARRIBIAN

Gai honetaz hitz egiterakoan, ezinbestekoa zaigu atzera begirada bat botatzea. Lehenik aipatu **«AMUITZAK»** elkarteak suposatu zuen aurrerapena bai bertako kultura bultzatuz, eta baita jendearen parte hartzea aldarrikatuz ere.

Bestalde, gaur egungo egoera azaltzeko, duela bi urtetako kontuekin hasi behar gara. Orduan hasi zen zabaltzen gazteen arazokiko kontzientziario nabarmen bat, eta horrela sortu zen **HONDARRIBIKO GAZTEEN ASANBLADA**.

Honekin batera, eskakizun nagusi bezala, **GAZTETXE**aren beharra agertu zen, eta baita arazo honekiko Udaletxearen jarrera ere.

GAZTETXEa lortzeko oso garrantzitsua izan zen gazteen mugimendua, jende askok hartu bait zuen parte.

Geroztik, ekintzak ez badira gelditu ere, bertan parte hartzen duten gazteak gutxiago dira. Arrazoiak agertzeko, alde batetik

Udaletxearen planifikazio eza, eta subentzio urritasuna aipa behar da. Bestetik, gazteok eraman dugun aktuazio linea ez da egokiena izan.

Honekin batera azpimarratzekoa da beste herri askotan gertatzen dena, eta hemen berriz ez. Batez ere herri eta hiri handietan, gazteen kopuru zabal batek langabezia eta bere inguruko arazo larriagatik, behar beharrezkoak dituen bide alternatiboak bilatzen ditu.

Horrela, herri askotan **GAZTETXE** gero eta indartsuagoak sortu dira, baino Hondarribian arazo hauek ia ez direnez agertzen, gazte askok «**paso**» egiten du.

Hala eta guztiz ere, beharrezkoa da ahal den moduan lanean jarraitzea, helburuak berdinak bait dira oraindik. Bestalde Udalarri gazteen arazoan aurreran begiak hobeto irekitzeko eskatzen diot hemendik. Eta honekin batera, ere guztietako laguntzak eskaini ditzala.

Jose

JAUREGI

NAUTIKA

Zuloaga kalea - Tel. 641226
HONDARRIBIA

— — —

Itsasoa laino dago.
Baionako barraraino.
Hara ez ezik, urrutirago ere
joan daiteke hauek
zaindutako yateekin.

HAWAI

GOZOTEGIA

S. Pedro kalean
HONDARRIBIA

• • •

Nahiz urrutiko izena eduki
bertako pastelak dastatu
dezakegu Hawai gozotegian.
Ikusi ahal duzue inoiz umeren
bat bere sudurra kristalean
pegaturik.

ARRAUNA

Boteranoak: (ezkeretik eskubira) Juan Goikoetxea, Santiago Larzabal, Jose Mª Irazusta, Blas Etxaide, Migel Aizpurua, Manolo Arbelaz, Jabier Izeta, Josetxo Irazusta, Jose Mª Igiñiz, Jose Manuel Olaizola, Teodoro Irazusta, Jose Camilo, eta Ion Kerejeta. **Patroia:** Jose Anjel Lujanbio.

Arratsaldeko 7,15 dirra, laguntalde bat kanalera begira dago. Hurbiltzen naiz ni ere. Hor dago **trainerua**, bulartsu eta ausarten zain dagoen mito zahar eta gazte bat bezala.

Taldean Juan Mari Bello ikusten dut, Jose Manuel Arrizabalaga entrenatzailearekin. "Otxotek" motorra listatzen duen bitartean, Jose Manuelek entrenamendurako azken konsignak ematen dizkio Josetxo Agirre patrolari.

Giro ona nabaritzen da, eta ilusio handia. Kanpafaren hasiera ona izan zen. **Hondarribiak** berriro ere bere kategoria eskuratuko du, eta Juan Mari dioenez "agian irabaziko digute, baina izerditu beharra izango dute".

Klubaren etorkizuna

Biak daude konforme zein den Arrauneko Klubaren helburua markatzean, eta lerro hauen bidez nahi digute hondarribiarrei adieraztea zein jokabide eramango duten datozen urtetan.

Azkenaldi honetan, Klubaren barruan bi "miniklub" zeuden: aulki itxioa eta aulki mugikorrarena. Gaur ez da halakorik. "Geure artean hitz asko egin ondoren, eta oraindikan ere gure Klubeko sektore batekin gehiago egin behar badugu ere, ideia da disziplina baterakoa eramateen hasi gara. Klub osoarentzat plan bakarra, behetik goiti. Dinarrizko ideiak hauek izango dira:

— Kirola egin, eta ongi egin. Baina hau, maila bakoitzean.

— Euskadi mailan eta hemendik kanpora ere, Klub moderno bat bezala ezagutu gaitzate, "Arrauna" beste edozein klub gaurkotu batek bezala gazteriari eskainiz.

— **Trainerua** oso garrantzitsua da Klubaren ekintza barruan, baina prozesu baten ondorioa izan behar du. Klubak funtzionatzen badu, gainerakoak etorriko dira".

Esan dugun bezala, bada ilusioa elkarre honetan. Aulki mugikorrean, berriz, Estatu mailako brontzeko domina irabazi dute, timoneldun 8koan.

Bestalde, barrogeiren bat gazte ari dira arraunean, eta hori ikastetxetako haur eta gaztetxoak zenbatu gabe. Traineruak

KIROLAK

bertan, herenak (hirutik batek) 20 urterik ez du, eta lehenbiziko urtea dute traineruan. Talde oso gaztea da, beraz.

Dirua

Arrauneko Klubak duen arazo larria, diruarena da. Udalak laguntzen du, baina kirol hau garestia ateratzen zaito elkarteari. Lerro hauetatik egiten dugu dei, Arrauneko Klubak errifak, bonoak, eta antzerakoak ateratzen dituenean; laguntzeko. **Trainerua** ez bait da hogei gazteren gauza, baizik Hondarribiko herriaren ordeko bat.

Estropadak

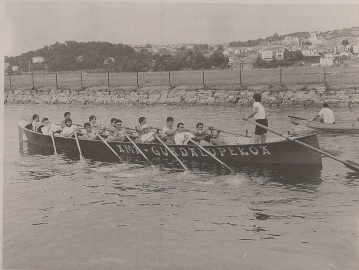
1987ko udako emaitzak honela izan dira Hondarribiko traineruarentzat:

- Camargoko Gran Premio - Santander - 3n.
- Petronor Bandera - Zierbena - 3n.
- Astilleroko Gran Premio - 3n.
- Pasaiaiko Bandera - 3n.
- Castroko Bandera - 3n.
- Gipuzkoako Txapelketa - Getaria - 4n.
- Euskadiko Txapelketa - Zarautz - 3n.
- Hondarribiko Ikurriña - 4n.
- Zumaiako Bandera - 4n.

Abuztuaren 29 eta 30an Santandereko Bandera jokatuko dute, eta Irailaren 3an Donostiako Kontxarako eliminatokia.

GORA HONDARRIBIKO ARRAUNLARIAK!

Juanjo Maritxalar

1987 Ama Guadalupekoa Traineruko arraunlariak: (ezkeretik eskubira) karlos Ordoñez, Iñigo Urdanpilleta, Iñaki Arrizabalaga, Jose Manuel Isasa, Mattin Olasagasti, Ion Telletxea, Aitor Agirre, Patxi Frances, Ramon Arrizabalaga, Ketxus Ponce, Jose Mari Segorola, Juan Mª Altuna, eta Andoni Olaskoaga. **Patroia:** Jose Luis Agirre.

KIROLETAKO UDAL KONTSEILUA

Ekintzak

Hondarribian praktikatzeko diren kirol mota guztiaren ardura edukiko du H.K.U.K.K. 1986-1987an, baina batez ere eskoletan egiten diren edo egin daitezkeen kirolak bultzatu eta indartu ditu gure erakundeak.

Urtean zehar egindako lanaren erakusgarria bezala, eskoletako mini-olimpiada antolatutako dugu, haur kopuru handi batek parte hartuz.

Partaideak

Kontseiluan aurten sartu direnak, hiru kiroltalde izan dira: **S.D.TXANPA, BIDASOA ATLETIKO TALDEA, eta S.D.KLIN..**

Baita alderdi politiko berri bat ere bada gure taldera sartu dena: **EUSKO ALKARTASUNA.**

Partaideak, beraz, 28 gara, honela banatuak:

- 7 Ikastetxe
- 16 Kiroltalde
- 5 Alderdi Politiko.

Aurrekontua

1987ko presupuestoa 11.700.000 pezetakoa da. Udalak 8.000.000ko subentzioa eman digu. Garbi ikusten da, Udalak emandakoa erdira besterik ez dela iristen. Nola betekoa da geratzen den zuloa?

Kiroltaldeen gainean geratzen da defizit osoa, eta handik edo hemendik ateratu beharko dute, programaturik dituzten ekintzak burutzeko.

Asmoak

Eskuartearen darabilzkgun proiektoren artean, batek merezi du gure ahalgintzaz, eta horretarako zuzentzen ari gara gure indarrak haundienak: **HONDARTZAKO POLIKIROLEDGIA ETA PIZSINA.**

Lehen aipatu dituzue behin baino gehiagotan gure gogo hau. Jende asko dabil horretaz arduratua, eta gehiago piztutik naren eske daudenak.

Proiektu hau izugarria da, badakigu. 300 milioi behar ditugu, baina Foru Aldundiak %55 jartzen du.

Idea aurrera eramateko eta etengabe gainean egoteko, Komisio bat izendatu da, lanean jotake ari dena. Hor ari dira beste herrikako polikiroldegia bisitatzen, nola funtzionatzeko duten begira, horretarako prestatutik dauden pertsonen mintzatu, proiektuak birrikusiz, etabar...

28 milioi dauzkagu instalazio hau egiteko, baina gutxi izan arren, urte honen bukaera ez da iritsiko martxan jarri gabe. Halakoxe itxaropen handia daukagu!

Kiroltalde Kontseilua, hitzak berak

dion bezala, erakunde konsultiboa besterik ez da. Udala da, beraz proiektu bultzatu eta bultzatu egin behar duena, eta hasi eta bukatu egin behar duena lehenbait lehen. Udalan sartu den jende berriak egin beharko du, eta beuren esperantzaren gauda. Gureak hainko ilusioak baldin badituzte, berehala egingo da pizsina.

Prest gauda gure bizkarra hurbiltzeko, eta ahal den guztia egiteko. Proiektu hau Hondarribiko herriarentzat oso garrantzitsua delako.

Hondarribiko K.U.K.

IZURDE

Pena ematen du bideak, pena eta bil-durra. Deskuidatuz gero bidebaterrean geratuko da hor datorren kamioia. Baina iritsi gara. Hemen dago "IZURDE", anagrama artistiko batek babestua.

Elkarte honetan biltzen eta prestatzen dira itsaspeko kirol ederra egiten dutenak (submarinismoa, alegia). 150 bazkide dira, Hondarribiko, Iruñea eta urrutigokoak, leku honetan dutenak euren egoitza.

Fransisko Salaberriarekin mintzatzen gara, bertako berri jakin nahirik.

— Zein adinetan hasi daiteke submarinismoa egiten?

— Lehenbiziko pinitoak hamar urterekin egiten dira. Aletekin igerian ongi egiten ikasten da lehenen. Gero "APNEA", edo birikeko buzeoko kurtsiloak.

— Eta urperatzea?

— Eskafandrismoa, edo botellekin buzeoa, hamasei urtez gero hasi daiteke. Horretarako kurtsilo teoriko-praktiko bat eginez, titulua ateratu behar da. Hilabete ingurukoa da, berrogeiren bat ordu teoriaz, edo hamarren bat egun urperatze praktikak eginez.

— Arrisku handikoa al da kirol hau?

— Baditu bere arriskuak, baina ez aitzin behar. Belarri aldetik uraren presioagatik, sinusitis, eta halako gauza batzuk gertatzen dira, baina horretarako egiten da kurtsiloa.

— Noiz izaten dira kurtsiloak?

— Arrantzeleentzat neguan, eta udan besteentzat. Neguan, asteburutan egiten dugu, eta udan egunoro.

— Beste ekintzarik ba alduzue?

— Maiatza batean Bidasoaren Jeitsiera antolatzen dugu, Enderlariatik porturaino. Gero, herriko jaietan jolas akuatikoa, kukaña, gimkama, ahate,... Baita taldea urperaketak ere, horretarako ontzi bat dugula.

Antonio Dormidok ironia piska batekin honela esaten digu: «kanpotik etorriko dira, eta etxetik bidaliko gaituzte»... alegia Iruña eta beste leku askotatik datorrela jendea submarinismoa praktikatzera, eta bitartean urertzekeok ez dugula aprobetxatzen...

Juan jo

Pilotalekuko berriak

• **HONDARRIBIKO ESKUPILOTA V TXA-PELKETAREN** emaitzak:

- **Haurtxoak.** Llorente, 18; Amunarriz, 17.
- **Haurrak.** Laka, 18; Garmendia, 9
- **Umeak.** Gonzalez, 18; Aranburu, 12.
- **Koskortuak.** Dominguez, 18; Aginaga, 12.
- **Gazteak.** Kamio, 18; Goiko, 14
- **Gazteak.** Kamio I, 22; Pikabea, 21.
- **Helduak.** Etxabe, 22; Arbelaitz, 21.

• Banaka saileko azken partidoko Jaietan jokatu diko, Irailaren 6an, goizeko 10etan Jostaldi pilotalekuan.

HONDARRIBIA FUTBOL ELKARTEA. Gure herriko futboleko ekipa ilusio handienaz hasia da entrenatzen Hondartzako Futbol Zelaian. Aurtengo taldea osatzen dutenak, hauek dira: Etxabe, Seisdedos, Herriaz, Jauregi, Iñiguez, Lopez Rekarte, Jorge Muñoz, Gogorza, Barzena, Etxabe II, Apalategi, Moran, Diez, Goikoetxea, Olalza, San Miguel, Festa, Bidaurreta, eta Treku. **Entrenatzailea:** Jabier Vallejo, Real Unioneko entrenatzailea izana.

1987ko HERRIKO JAIK PEZETETAN

5.	Plater tiraketa	60.000 pzta.
	Futbito Txapelketa	40.000 pzta.
	Guadalupoko Igoera korrika	90.000 pzta.
	Eskubaloi Txapelketa	384.000 pzta.
	"Albada" taldearen kontzertua	100.000 pzta.
	YAUZKARI Dantzataldea	450.000 pzta.
	GUZTIRA	1.124.000 pzta.
6.	Erraldi eta Buruhaundiak	30.000 pzta.
	Antzerki eta Espresio Tailerrak	150.000 pzta.
	Ur jolasak	153.000 pzta.
	Plater tiraketa	30.000 pzta.
	Pintura Lehiaketa	60.000 pzta.
	Toka	40.000 pzta.
	"TXANPA" Dantza taldea	150.000 pzta.
	Kantineren karroza	250.000 pzta.
	Kantineren dantzaldia	120.000 pzta.
	Asto karrera	50.000 pzta.
	GUZTIRA	1.033.000 pzta.
7.	Haurren danborrada	125.000 pzta.
	Erraldi eta Buruhaundiak	20.000 pzta.
	Titibilti	25.000 pzta.
	Suzirien piztuketak	30.000 pzta.
	Zine-Klubaren zinemaldia	40.000 pzta.
	"Marlaxkako Xtaranga"	80.000 pzta.
	GUZTIRA	320.000 pzta.
8.	Irungo Musikabandaren kontzertua	400.000 pzta.
	Dantzaldia	150.000 pzta.
	DYA	62.500 pzta.
	GUZTIRA	612.500 pzta.
9.	Dultzaineroak	25.000 pzta.
	Erraldi eta Buruhaundiak	20.000 pzta.
	Sokamuturra	35.000 pzta.
	Txirindulari karrera	130.000 pzta.
	Euskal dantzaldia	130.000 pzta.
	"Txanpa"ko eskusoinuak	80.000 pzta.
	Herriarrak	78.000 pzta.
	Txerrikume askaketa	50.000 pzta.
	GUZTIRA	548.000 pzta.
10.	Alborada	25.000 pzta.
	Erraldi eta Buruhaundiak	10.000 pzta.
	Sokamuturra	35.000 pzta.
	Zaharren bazkaria	300.000 pzta.
	Txaranga Klink	50.000 pzta.
	Kofradiako bazkaria, jolasak, e.a.	150.000 pzta.
	Patata tortilla lehiaketa	100.000 pzta.
	"Marlaxkako Xtaranga"	80.000 pzta.
	Bentako dantzaldia, Akelarre	350.000 pzta.
	Legaleon-T antzerkitaldea	80.000 pzta.
	GUZTIRA	1.180.000 pzta.
11.	Txistularien alardea	220.000 pzta.
	Herri-jolasak	280.000 pzta.
	Pilota partidoak	557.000 pzta.
	Txaranga Klink	80.000 pzta.
	Rock kontzertua	500.000 pzta.
	Su artifizialak	500.000 pzta.
	GUZTIRA	2.137.000 pzta.
12.	Saskibaloi torneoa	187.000 pzta.
	Noruegar taldea	50.000 pzta.
	Sorondo dantzataldea	150.000 pzta.
	GUZTIRA	387.000 pzta.
	Alardeko gastuak	2.961.046 pzta.
	JAI GUZTITAKO GASTOAK	10.302.546 pzta.

HONDARRIBIKO UDALA

1.987ko Ekainaren 10ean egindako hauteskunderen ondoren, honela antolatu da Herriko-Etxea:

Alderdi Politikoa	Zenbat boto	Zenbat zinegotzi	Zenbat alkate	Zenbat alkateorde
Eusko Alkartasuna	1.956	6	1	3
Herri Batasuna	1.952	6	0	0
Euskadiko Ezkerra	774	2	0	1
Eusko Alderdi Jeltzalea	648	2	0	0
Partido Socialista Obrero Esp.	606	1	0	1

Alkatea: Alfonso Oronoz, E.A.

1. Alkateordea: Manuel Larrarte, E.A.
2. Alkateordea: Maria de la Concepción Portu, E.A.
3. Alkateordea: Juan Ozerin, E.A.
4. Alkateordea: Jose Luis Barcaiztegui, E.E.
5. Alkateordea: Ramón Laborda, P.S.O.E.

Herri Batasuneko eta PNVko zinegotziak kanpoan.

UDALTZAINGOAREN ALBISTEAK

1987ko uztailaren denetik izan dugu: trafikoa haundia, lapurretak, etabar.

Hona hemen guk partu hartutako hoberabehera batzuk:

18 Lapurretak (1 etxebizitzan; 7 kotxe barrendik; 7 txirrinda -1 argitua; Kotxe 1 argitua; 1 pub batean -itxura nahiko ilunekoa edo arraroa-, 5 moeta ezberdinekoak eta garrantzi gutxiokoak).

Zirkulazio istripuak: 24 (17 normalak kalte materialak bakarrik-, eta 7 istripu zaurituekin -mutil gazte bat oso larriki zauritua-)

Detenituak: 8 pertsona (lapurretakagatik).

Trafikoko salaketak: 209 (hauetatik 55 zepo eta 30 gruba. 10 zepo herriarreri larri zaizkie, eta 45 kanpotareri. Gruba, 1 herrikoari, eta 29 kanpotareri).

Parking: 12.585 kotxe sartu ziren. Uztailaren 11an 2.146. Gero 25 egunetan

oso kotxe gutxi sartu ziren, eguraldiak ez zuen lagundu eta. Beste 6 egunetan, nahiko poliki.

Joan den urteko uztailan, 36 lapurreta izan ziren (7 etxetan eta 29 kotxetan). Gainera, 13 zepo sartu ziren egunoro bat-taz beste. Udaltzaingoren ustez, hobe-kuntza hau lanak udaltzaingon beste modu hobe batera egin direlako gertatu da.

Herriko jailetan, Udaltzaingoren oharrei kasu egin, eta hilaren 8 eta San Herri-tarrek ez apartatu Zuloaga, Matxin Artzu, eta San Pedro kaletan.

Udaltzaingoa

"HONDARRIBIA" aldizkarian idatzi nahi duenak, edo gure berri jakin nahi duenak, Udaletxeko 642340 telefonora jo beza, edo bertara joan eta Euskara Azpibatzordeaz galdetu. Baita, Korreosetan Udalak duen posta kutxara (apartado de correosera) bidali idazlanak.

GARIN

ASTILLEROA

Tel. 64 49 76
HONDARRIBIA

Aski ezagunak Garin aita-
egiten zituenak, semea ez da
gutxiago. Beti lan berean
ibiltzeak esperientzia ematen du,
eta hori da aitarengandik-
semearengana pasatutako
gauzarik preziatuena.

ARTE-EDER

ARTE-GALERIA

San Pedro, 54 - Tel. 64 40 19
HONDARRIBIA

Benetan ederra da artea,
Nor ez da liluratzen pintura polit
baten aurrean, edo, edozein,
materialarekin egindako irudi baten
aurrean. Material horiek aurkituko
dituzue denda xarrianta honetan.

JUAN ALCAIN JAUREGUI

BRIKOLAJE

Zuloaga, 70 - Tel. 64 20 25 - 64 13 12
HONDARRIBIA

□ □ □

Han zegoen Joxe, xirriki,
xarraka, etxean lan batzu egiten,
eta, meka! tresnak eta materiala
behar diat, baniak korrika batcan
Alkainena, han, ziur billatuko
tziatela.

AQUARIUM

JATETXEA

Zuloaga, 2 - Tel. (943) 64 27 93
HONDARRIBIA

Denbora batean
ikatzegia izan genuen,
gaur honelako jatetxe ederra
dagoen lekuan. Orduko
ikatzarekin prestatuko ote
honelako jaki onak.

ZERIA

JATETXEA

San Pedro, 23 - Tel. 64 27 80
HONDARRIBIA

Balearen ezurrak agertu
omen ziren, ezurak bai, haren
aragia norbaitek jana.
Gaur egun ez dizute balearen
aragirik emango, baina,
ez da behar ere, Serafinek badaki
zer eman.

URRATS

OINETAKOAK

Bernat Etxepare, 1 - Tel. 64 31 90
HONDARRIBIA

□ □ □

"Garaiturikan etsaia
libratu zan gure erria"
T'eskerronez, ziti-eskeñia beteaz
Zure oiñetara doa erri guzia,
Olearso'ko Maria.

KAI-ALDE

GOZOTEGIA

San Pedro, 10 - Tel. 64 10 47
HONDARRIBIA

• • •

Inoiz dastatu ahal duzu
kaiatik urbil, KAI ALDE-n egiten
duten TXAPELA, hau ez da
Tolosako horiek egiten duten
bezelakoa, hau, trufaz betetako
txokolate tarta da.

MARIVI

KINKILADENDA

Damarri
HONDARRIBIA

— — —

Maindiriak, barruko
arropak, Uñi! gauza horiekin
sartzea peligroso xamarra
ez ote da.

bürstner
NAUTICARAVAN

"GOXOKI"

Europar gehien saltzen den
karabana: Bürstner.

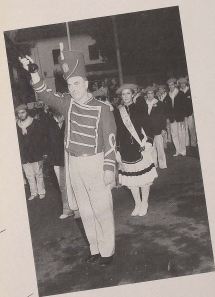
HEGO EUSKADI ETA ERRIOXARAKO
BANATZAILEA.

Erakustokia:
Hondarribiko Aireportuko bidea
Tels. 62 69 78 - 64 21 42

GAZTEAK GARA

107 URTE DITUGU.

Jaiak datozenean, guk ere zuekin ospatu nahi ditugu. Urtean zehar elkarrekin egon ondoren, ezin utzi hone-lako une zoriontsuak hauxe adierazi gabe: aurrerantzean ere, gure herriaren kultura bultzatzeko zuen ondoan izan-go gaituzuela.

ZORIONAK
HONDARRIBIA

AURREZKI-KUTXA
MUNIZIPALA

CAJA DE AHORROS
MUNICIPAL

HONDARRIBIKO KUTXA